The best advertising medium to reach 250.000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

Issued three times a week. Official Organ of 88 Slovenian Societies and Organizations.

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

NO. 149. CLEVELAND, OHIO. MONDAY, DECEMBER 18, 1916. LETO IX. — VOL. IX.

Družine nimajo mleka. Farmarji zlivajo mleko v jarke

—Cleveland je udarjen s pomanjkanjem mleka. Le 35 procentov normalne razdelitve mleka prihaja v Cleveland. Farmarji se branijo absolutno prodajati mleko, če ne dobijo večje cene. V pondeljek se snidejo v uradu župana Davisa prodajalci mleka in producenti. Skušal se bo narediti kompromis. V hotelih, restavrantih in po trgovinah je mleko že zmanj kalo. Mesto namerava ustanoviti posebne mlekarske postaje ali pa pomnožiti čredo krav na farmi v Warrensville. Councilmani so za to, da se nakupi tisoč krav, ki bi vsaj deloma dajale dovolj mleka za najhujše potrebe. Nekateri slovenski mlekarji dobijo še nekaj mleka, pa se ne ve zanaprej kako bo. Občinstvo se posebno opozarja, da ima nekoliko potrpljenja z onimi mlekarji, ki so izostali z mlekom. Mlekarji so v najhujšem položaju. Če dovolijo farmarjem večjo ceno za mleko, morajo tudi oni zvišati cene kvortom in pintom. Ne ve se kdaj se povrnejo stare razmere. Mestna vlada skrbi, da preskrbi mleko vsaj za otroke in bolnišnice.

—Iščem svojega brata Ivana Malniča, iz Ročinj na Primorskem. Služil je v 97. polku in je bil pred dobrim letom od Rusov ujet. Nahaja se nekje v Rusiji. Slovenski ujetniki, katerim pridejo te vrstice v Rusiji v roke, so uljudno prošeni, da mi naznanijo naslov mojega brata, če vedo zanj, za kar jim bom jako hvaležen. Luka Malnič, 1301 E. 55th St. Cleveland, Ohio. U. S. of America.

—Sod kislega zelja se prodaja danes za $22.00, včasih se je prodajalo za $4. County auditor pregleduje sedaj davčna naznanila trgovcev, ki trgujejo s kislim zemljem. Večina je vrednost zelja označila z $4.00 za sod, toda auditor pravi, da je to nepošteno in morajo trgovci naznaniti isto vrednost, za katero prodajajo danes zelje, ne pa vrednost, ki jo je imelo zelje lansko leto. Torej bo tudi več davkov.

—Pretečeni petek je konvencija slovenskih društev, ki so inkorporirani v podjetju Narodnega Doma izvolila deset direktorjev, in sicer pet za dve leti in pet za eno leto. Pet direktorjev je ostalo za nadaljno leto v direktoriju, ker so bili meseca marca letos voljeni za dve leti. Novo izvoljeni direktorji so: Ig. Smuk, Fr. Hudovernik, Jos. Kalan, Fr. Butala, Fr. Zorich, A. Kuhelj, L. Oražen, Fr. Somrak, John Rogelj, Fr. Belaj.

—Avstrijske krone so se zadnje dneve visoko dvignile. Od $10.90 za sto kron so narastle na $14.25 za sto kron. Mirovne govorice so to povzročile.

—Treasury department v Washingtonu je naročil, da morajo vsi gostilničarji bondati vse svoje vino, ali pa na vse vinske posode pritisniti znamke. Toda na vsaki posodi, katero prodajo gostilničarji z vinom vred odjemalcem, mora biti listek: "Content of this package taken from stamped container". Sicer se ne sme vina prodati brez tega listka na vinski posodi. Mi te listke naredimo gostilničarjem za nizko ceno, če naročijo pri nas.

—Naročnike uljudno prosimo, da kupujejo le pri trgovcih katerih oglase vidite v tej številki in drugih številkah.

—Dr. Složne sestre, št. 120 SSPZ je izvolilo sledeče uradnice za leto 1917: Agnes Lunder, predsednica, Mary Smrdel podpredsednica, Angela Markič tajnica, Frances Vesel blagajničarka, Jennie Velikonja, zapisnikarica. V nadzorni odbor: Josipina Milavec in Mary Vilar, vratarica Jennie Makše, zdravnik dr. F. J. Kern.

—Pri dr. Lipa, SNPJ so bili izvoljeni sledeči uradniki: I. Avsec preds. A. Kolenc podpreds. J. F. Jadrich tajnik, A. Podpadec blagajnik, J. Kolenc zapisnikar, v nadzorni odbor: J. Šivec, J. Glavač. Karol Steiner in Ivan Istenič reditelj.

—V nedeljo, 24. dec. ob pol treh popoldne priredi pevski zbor "Zarja" v Birkovi dvorani veliki koncert. Po koncertu se vrši ples z raznimi zanimivimi točkami. Program je bogat in nadvse zanimiv. Zato se uljudno vabi cenjeno občinstvo da se udeleži te prireditve v obilem številu.

—Mrs. Pekolj, soproga znanega rojaka John Pekola se nahaja zopet doma, potem ko je v bolnišnici prestala nevarno operacijo. Želimo je skorajšnjega dobrega zdravja.

—Rojaka Mihael Luknar in Jos. Zupančič sta na banketu društva Slov. Dosluženccv nabrala med gosti $3.67 za S. N. Dom. Cenjenim darovalcem kot nabiralcem prisrčna zahvala.

—Vsak zaveden Slovenec in Slovenka, ki biva v naši naselbini, bi moral postati član velike družbe Narodnega Doma, ki bo v korist vsem Slovencem v tej naselbini. Ako nečete vzeti delnice, zahtevajte jih pri naših trgovcih v obliki opek, za katere dobite delnice, če imate za $10 opek.

—Na letni seji dne 13. dec. S. N. Doma je bilo sprejeto novo društvo "Sixth City Pleasure Club" v podjetje Narodnega Doma. Zastopanih je sedaj 37 društev. Katera društva še niso zainteresirana v tem podjetju, naj vložijo prošnjo na glavni urad za pristop. Več društev, preje bo Dom stal. Izrekamo pa zahvalo članom "Sixth City Pleasure Club", ki so dobri Slovenski-ameriški mladeniči in se zavedajo kaj je treba narodu, da pride naprej.

—Teta štorklja je prinesla sledečim slovenskim starišem zadnje dneve novorojence: Stariši Penko na 73. cesti so dobili dečka, stariši Moran na W. 65th St. dečka, stariši Boldan na W. 10th St. dečka, stariši Baraga na Saranac deklico, stariši Cigler na 155. cesti dečka, stariši Miler na 137. cesti dečka, stariši Knaus na St. Clair dečka, stariši Kozar na 157. cesti dečka, stariši Dolenc na Prosser deklico, stariši Zavašnik na 73. cesti deklico. Vsem mnogo sreče v življenju.

—Slovensko Narodno Pevsko društvo "Edinost" je zvolilo za leto 1917 sledeče uradnike: Preds. Leop. Jenko, podpreds. Fr. Fajfar, tajnik A. Podpadec, blagajnik A. Zaviršek, zapisnikarica Mary Jadrich nadzorni odbor Fr. Lavrič, J. Breskvar, Jos. Zalokar. Pevovodja Primož Kogoj, zdravnik dr. F. J. Kern.

—Zgubilo se je v nedeljo popoldne od 3. do 4. ure $46, zavitih v beli ruti, ruta zaznamovana s črko "S". Bila sta dva desetaka, štirje papirnati petaki, en cekin za $5 in en papirnat dolar. Zgubilo se je na 55. cesti, severno od St. Clair ave. Mati, ki je zgubila, je sirota, ima 6 otrok za v šolo odpraviti in je sicer revna. Kateri poštenjak je to mogoče najdel, je uljudno prošen, da prinese nazaj, ker to je bilo vse premoženje te družine. Simončič, 1256 E. 55th St.

9000 Nemcev ujetih pri Verdunu.

General Nivelle, vrhovni francoski poveljnik je pri Verdunu presenetil Nemce, jih ujel 9000 in 80 topov. Nad 40.000 Nemcev je padlo v bitki. To je bil francoski odgovor na mirovna pogajanja. Nemci v Rumuniji še vedno napredujejo, dočim ni novic iz drugih bojišč.

Ogromen poraz Nemcev.

Pariz, 17. dec. Nemška armada v okolici Verduna je doživela največji poraz v tej vojni. Nikdar Nemci niso bili še tako tepeni in razbiti, kakor so bili včeraj od armade francoskega generala Nivelle, ki se je poslavljal od Verduna in je za slovo prizadjal Nemcem strašen poraz. General Nivelle je namreč imenovan vrhovnim poveljnikom francoske armade namesto generala Joffre, ki je bil odpoklican. Predno je general Nivelle zapustil svojo divizijo pri Verdunu, se je hotel pošteno odsloviti. Napadel je Nemce s tako silo, da so bili omamljeni in zgubili nad 50.000 mrtvih, ranjenih in ujetih.

9000 Nemcev ujetih.

Nemci so zgulii samo na ujetnikih 9000 mož, kar priča kako silno so bili presenečeni od silnega francoskega napada. Toda to je malo v primeri s strašnim klanjem, ki je nastalo med Nemci. Nad 40.000 ranjenih in mrtvih Nemcev leži okoli Verduna, zemlja je vsa razbita in razstreljena, v vsaki votlini, v vsaki jami, v vsakem jarku ležijo mrtva in ranjena nemška trupla. Konservativno računano, so Nemci zgubili z ujetniki vred nad 50.000 mož pri Verdunu v dveh dnevih francoske ofenzive. Francoske zgube so izvanredno majhne, ker so bili Nemci tako prestrašeni, da se nikjer niso ustavljali.

Nemci v dvojni premoči.

Štiri francoske divizije so bile izbrane, da napadejo Nemce pri Verdunu. Nemške postojanke je branilo sedem nemških divizij, med njimi cvet nemške armade, telesna garda kajzerja in prestolonaslednika. En regiment telesne straže je bil popolnoma razbit, ali ujet ali pobit, da ni ostalo od njega niti sto vojakov. Kjerkoli je napadalo 20.000 Francozov skupaj, se je pojavilo 40.000 Nemcev, toda francoski napadi so bili tako siloviti, da je bil ves odpor Nemcev zaman.

Silni vojni plen.

Uradno se poroča iz glavnega stanu francoske armade, da so Francozi v bojih pri Verdunu dobili 80 nepoškodovanih nemških topov, nad sto jih je pa razbitih. 126 strojnih pušk je bilo zaplenjenih, devet zrakoplovov in silne množine streljiva. 400 nemških višjih in nižjih častnikov je bilo ujetih. Nemci niso samo vse zgubili, kar so pridobili v bojih pri Verdunu, pač pa so jih Francozi pognali še daleč nazaj od onih postojank, katere so Nemci zavzemali meseca februarija, ko so Nemci začeli napadati Verdun.

Francosko topništvo je strašno.

Francozi so streljali z melinitom, najstrašnejšim razstreljivnim sredstvom, ki je razbil vse nemške strelne jarke, prepodil Nemce iz vseh skrivališč in jih prisilil, da so se umaknili iz najbolj globokih podzemeljskih jam. Vsa infanterija nemškega prestolonaslednika ima le nekaj žalostnih ostankov še svoje prejšnje moči.

Nivelle je odgovoril Nemcem.

V Franciji se časti in proslavlja genrala Nivelle kot narodnega junaka. Odgovoril je Nemcem, pod kakšnimi pogoji so Francozi pripravljeni skleniti mir, namreč da se borijo do zadnjega konca in da naredijo z njimi tako kot so naredili pri Verdunu. Nivelle je skrival svoj napad pred vsemi, le par generalnih častnikov je vedelo o njem. Zato pa je novica o francoski zmagi zadela kot strela nemške kroge, na Francoskem pa kot toplo solnce po mrzlem dnevu. Gen. Nivelle je imel ta načrt že dalj časa v glavi, še predno je vedel, da bo imenovan vrhovnim poveljnikom, toda ko je dobil imenovanje, ga je takoj izpeljal. Francozje so napadali na 10 kilometrov široki fronti. Na vsaka dva kilometra je prišla ena francoska divizija. V petek zvečer ob 6. se je pričelo strahovito bombardiranje. 24 ur so francoski topovi neprestano grmeli in razdirali v prah najhujše nemške utrdbe. Potem pa je mahoma francoska infanterija prišla iz jarkov, za njo strojne puške in začel se je veliki napad. Francoski topovi so tako dobro varovali infanterijo, da se slednji niti skrivati ni bilo treba. Vojaki so ves čas, ko so napadali kričali: "Nobenega miru z Nemci!" in prepevali so marseljezo.

Francozi so napredovali za dve milji.

Francoska armada je napredovala za tri kilometre in pol na fronti deset kilometrov. Nemške postojanke pri Veuerville so bile obkoljene, po kratkem boju so se udale. Na drugi strani so pridrli Francozi po hribu "Pevre", kjer so bili Nemci tako prestrašeni, da so pričeli bežati, vsi, infanterija, konjenica in topništvo. Toda v tem trenutku so se pojavili francoski zrakoplovci in komaj 100 čevljev visoko v zraku, so začeli streljati s strojnimi puškami v bežečo maso. Tisoče in tisoče jih je bilo na ta način ubitih.

Nemške čete iz Rumunije.

Poroča se, toda neuradno, da ste prišli dve nemški diviziji iz Rumunije na Verdun fronto, in da ste dve diviziji največ trpeli. Francozi so dobili vas Louvement, ne da bi zgubili enega samega moža. Tu je bilo vjetih največ Nemcev. Samo v tej vasi in okolici so dobili Francozi 75 topov. Zmaga, ki so jo dobili Francozi pri Verdunu se smatra za jako važno, ker so Nemci prisiljeni umaknit svoje topništvo daleč nazaj. To nemško topništvo je dosedaj najbolj nadlegovalo francoske zaloge streljiva pri Verdunu.

Nemci napredujejo v Rumuniji.

Nemško napredovanje v Rumuniji še ni ustavljeno. Važno mesto Buzeau je bilo zavzeto od Nemcev in Nemci so tudi prekoračili reko enakega imena. Ob tej reki se je splošno pričakovalo, da se Rumunci ustavijo proti Nemcem, toda tudi tukaj so se umaknili.

Nemci in Angleži.

Angleške armade so napadle nemške postojanke ob reki Ypres v Belgiji, toda Nemci so pričeli s tako silo napadati, da niso samo odbili angleškega napada ampak so tudi sami pričeli napadati in pri Zillebeke prodrli v drugo obrambeno črto Angležev.

Angleži v Mesopotamiji.

Iz Londona se poroča, da je doživela turška armada ob reki Tigris, v Mesopotamiji, hud poraz. Turki so se morali umakniti radi močnega angleškega pritiska. Angleži so oddaljeni le tri četrt milje od Kut-el-Amara, kjer so pred več meseci doživeli velik poraz.

Grška se je podala.

Na zahtevo zaveznikov je grški kralj izdal povelje, da se mora grška armada demobilizirati in poslati domov. Tudi je grški kralj spolnil vse druge zahteve zaveznikov. Objednem bo povzročil, da bodejo kaznovani oni Grki, ki so napadli oddelke francoskega in angleškega vojaštva, ki so pred 14 dnevi zasedli Atene. Blokada, katero so zavezniki povzročili Grkom, je kaj hitro upljivala, ker če zavezniki ne pustijo živeža na Grško, ga Grki nikjer ne morejo dobiti.

Konjsko meso, 75c funt.

Berolin, 17. dec. Vlada v Nemčiji je odločila maksimalne cene za konjsko meso. Konjsko meso se prodaja po 75c funt. Ubiti konji se prodajajo v Nemčiji po $300 do $400.

Hindenburg gre zopet v Rusijo?

Berolin, 17. dec. Tu se povdarja, da ima Nemčija moč Ruse popolnoma poraziti in jim potem diktirajo sramotni mir, če Rusija neče sedaj ugoditi nemškim zahtevam za mir. Baje se pripravlja general Hindenburg, da odpotuje na rusko fronto, kjer bo Ruse celo zimo napadal. V nemškem mnenju nimajo Rusi dovolj vojaštva in municije, da bi uspešno napadli Nemce, in nemški generalni štab jim tudi časa ne bo dal preko zime, da zberejo novo vojaštvo in municijo, pač pa bodejo nemške čete celo zimo napadale rusko fronto.

Avstrijci streljajo na Gorico.

Rim, 17. dec. Sledeče uradno poročilo je izdala laška vlada: Na tridentinski fronti je slabo vreme ustavilo vse vojaške operacije. Na Kraški planoti, vzhodno od Vertojbice v Plava sektorju, se pa vršijo hudi artilerijski boji. Avstrijci so obstreljevali celo popoldne Gorico. Več bomb je padlo na posamezne hiše, ki so pričele goreti, toda ogenj je bil kmalu ugasnjen. Pri Nabrežini so laški zrakoplovci napadli avstrijski opazovalni, balon, ki je bil zadet in je v plamenih padal na tla pri Ternovici.

Submarini na delu.

London, 17. dec. Admiraliteta poroča, da so nemški submarini med 2. in 8. decembrom potopili velik francoski parnik, ki je vozil iz Zjed. držav 17.000 ton premoga, in da je bil potopljen neki angleški parnik, ki je imel 6000 ton municije na krovu. Pet drugih ladij je bilo potopljenih.

Punt na Portugalskem.

Pariz, 17. dec. Glasom poročil iz Lizbone je prišlo na več krajih Portugalske do revolucije. Toda vladne čete so revolucijo vsepovsod zadušile. Del posadke v Castello, v južni provinciji se je uprl poveljnikom, toda upor je bil nemudoma zadušen od lojalnega vojaštva.

London, 17. dec. Angleška vlada je naznanila državnemu oddelku ameriške vlade, da grof Tarnowski, novi avstrijski poslanik v Ameriki, lahko odpotuje v Zjedinjene države, ne da bi bil na potu zadržan.

Columbus, O. 17. dec. George Davis, star 27 let, je stavil, da spije en kvort žganja za sto dolarjev. Davis je spil žganje, toda kmalu potem umrl.

V Washingtonu ne pričakujejo miru. Predsednik Wilson ne bo posredoval

Washington, 17. dec. Zjedinjene države so sprejele nemško mirovno noto, nakar so jo potom zastopnikov zavezniških držav odposlale vladam zaveznikov. Zastopniki zaveznikov v Washingtonu so svetovali svojim vladam, naj ne odbijejo nemške ponudbe za mir, ampak naj se pečajo z njim že radi nevtralcev, da ne bi mogli očitati zaveznikom, da so slednji absolutno proti miru. Danes je popolnoma odvisno od zaveznikov ali se sklene mir ali ne vsaj tako je prepričana ameriška vlada. Včeraj se je mudil nemški poslanik Bernstrff pri državnem tajniku Lansingu, kjer je zvedel, da ameriška vlada ni pristavila nobene besede nemški mirovni noti, pač pa je ameriška vlada pripravljena posredovati v prid miru, če zavezniki tako želijo. Bernstorff se je izjavil, da je Nemčija pri volji povedati podrobnosti o miru pri zeleni posvetovalni mizi. Toda pred torkom, 19. dec. se ne more narediti ničesar. Na ta dan bo novi angleški ministerski predsednik Lloyd George spregovoril v parlamentu in iz njegovega govora se bo določilo, kaj nameravajo zavezniki. Dotedaj pa ima ameriška vlada zvezane roke. Jako veliko začudenje je vzbudilo glasovanje ruskega parlamenta. Ruski parlament je enoglasno glasoval proti miru in da se mora vojska do zadnjega konca nadaljevati. Pred tem glasovanjem se je splošno sodilo, da bo Rusija prva, ki bo sklenila mir. Ameriška vlada je sedaj natančno prepričana, da miru ne bo, toda simpatije za mir vladajo povsod, in če te simpatije ostanejo, tedaj je prav lahko gotovo, da o božiču druzega leta vojaki ne bodejo več v strelnih jarkih.

Iz Londona se poroča, da se na Angleškem vrši agitacija, da bi se vojakom v strelnih jarkih dovolilo glasovati ali so za nadaljevanje vojne al iso za mir. Francoska zmaga pri Verdunu je pokazala, da Francozi niti ne mislijo ne na mir, in francoska zmaga je silno upljivala v Londonu in Petrogradu. Na vsak način pa se bo vedelo prihodnjo sredo, koliko je upanja na skorajšni mir.

Bandit Villa ima močno armado. Želi sporazum z Zjed. državami.

New York, 17. dec. Bandit Francisco Villa ni samo mrtev kot mislijo nekateri v Zjedinjenih državah, ampak Villa bo celo bodoči vladar Meksike, se je izjavil John Hawes, ki je dospel iz Texasa v New York kot osebni odposlanec bandita da spravi njegovo ime v dobro luč. Hawes se je izjavil, da ima Villa danes 16.000 dobro oboženih vojakov, topov, živeža in streljiva več kot potrebuje in kakih $5.000.000 v zlatu. Edina želja bandita Ville je končati vse notranje spore v Meksiki, urediti politično življenje, postavjti za predsednika moža, kateremu bi zaupali Amerikanci kot Meksikanci in natančno dokazati, da Villa nikakor ni kriv pobojev in požigov v Columbus letos meseca marca, niti ni Villa usmrtil enega samega ameriškega državljana. Pravzaprav je Villa že danes vladar Meksike, in nobene sile ni, ki bi mu ovirala pot v glavno mesto. Vojaki generala Carranze dezertirajo dnevno k Villi. Villa čaka samo trenutka, da prepriča Zjedinjene države, da on ni bandit, ki je tako očrnjen v Zjedinjenih državah, da je on največji meksikanski patrijot, ki hoče blagostanje in mir v Meksiki. Villa je bil silno nevoljen, ko so dospele ameriške čete v Meksiko, posebno, ker se je trdilo, da je on tega kriv. Skoro neprestano je sledil ameriškim četam v Meksiki. Dočim so ameriški poveljniki mislili, da lovijo Villa, je pa slednji se nahajal v njih neposredni bližini. Villa misli, da je sedaj dovolj tega in se hoče spoprijazniti z Zjedinjenimi državami, da se naredi mir v Meksiki. In naloga Hawesa je, da pridobi bandita Villi naklonjenost v Zjedinjenih državah.

Glasovanje v kongresu, da se odpravijo vse gostilne v Ameriki

Washington, 17. dec. Da se vsem ženskam v Zjedinjenih državah podeli volivna pravica in da se odpravijo vse gostilne v vseh državah, o tem sedaj govorijo v kongresu. Ako se to dovoli, se mora spremeniti ustava Zjedinjenih držav in zato je potrebno, da dve tretini kongresmanov glasuje za to, in konečno mora za to glasovati še tri četrtine vseh držav. Predlog, da se odpravijo popolnoma vse gostilne v Zjed. državah je bil ugodno sprejet v kongresnem sodnijskem odboru, ki je glasoval z 12 glasovi proti sedmim, da se nemudoma predloži kongresni zbornici ta predlog in se o njem glasuje. Predlog, katerega je stavil kongresman Webb se glasi, da bo odsedaj naprej prepovedano izdelovati, prodajati, razvažati in importirati opojne pijače v Zjedinjenih državah. Poseben predlog je vložen v obeh zbornicah, da se odpravijo vsi saloni v Ditsrikt of Columbia ali v glavnem mestu Washingtonu. Ta predlog bo najbrž sprejet. Dovoljeno pa bo vsakemu prebivalcu glavnega mesta dobiti vsak mesec eno galono žganja, eno galono vina ali piva, in sicer samo ene vrste pijače na eno galono. Torej ni dovoljeno kupiti en mesec eno galono vina in piva, ampak samo vino ali pa samo pivo. Več kongresmanov je temu ugovarjalo, češ, da diplomatični zastopnik evropskih držav ne bodejo mogli shajati brez pijače, ker so navajeni pijači iz Evrope. Predlagalo se je, da se dovoli za te diplomatične poslance pet galon žganja, pet galon vina in pet galon piva na mesec, toda drugi kongresman je odgovoril, da diplomat ni nič več kakor je ameriški državljan, torej bo za vse enako. Pričakuje se, da bo postava proti gostilnam sprejeta, toda do absolutne prohibicije v Zjed. državah je še daleč, ker mora vsaka posamezna država glasovati o tem. Ženska volivna pravica pa bo gotovo poražena in sicer še z večjo množino glasov kot pred dvema letoma, ko se je prvič glasovalo o ženski volivni pravici.

Kongres in delavske plače.

Možje, ki delajo za gotovo plačo za druge, so skoro vedno zadnji, katere se upošteva, kadar se nahaja dežela v naročju prosperitete in obilice. Skoro vedno, kadar imamo dobre čase, namreč obilico dela, nastane draginja, ker faktorji, ki imajo v zakupu živila in ostale življenske potrebščine, so prepričani, da ljudje v dobrih časih lahko več plačajo kot v slabih. In zato se morajo uslužbenci, ki delajo za gotovo plačo, v dobrih časih boriti z draginjo skoro bolj kot v slabih časih. Ne smemo trditi, da se pri tem štejejo samo delavci, ki delajo v tovarnah ali ki sploh opravljajo le ročna, fizična dela, ampak šteti moramo tudi one delavce, ki delajo duševno, po pisarnah, v uradih, ki imajo največkrat jako odgovorna mesta, se morajo vedno dostojno oblačiti, pa so plačani ravno tako kot navadni delavci.

American Federation of Labor, največja delavska organizacija v Ameriki, se je pognala za te delavce. Uncle Sam ima v službi kakih 100.000 delavcev, pisarjev, uradnikov in drugih, ki ne delajo za visoke cene. Teh stotisoč uslužbencev dela danes še za ravno iste plače kot pred leti nazaj, nobenega poboljšanja ne dobijo. Veliko lažje je navadnemu delavcu od kompanije dobiti zboljšanje plače, kot pa uradniku, ki je uslužben pri Uncle Sam. Te plače sme povišati samo kongres, nihče drugi. American Federation of Labor je to dognala in je naredila prošnjo na kongres, naj se usmili tudi teh uradnikov, ki za mesečnih 60 do 80 dolarjev opravljajo vsak dan mnogo dela, odgovornega dela, morajo plačevati ogromne svote za življenje, toda zboljšanja plače ni nikjer. Mnogo stotin prošenj se je že poslalo na kongres naj zboljša tem tisočim plačo. Dočim so se delavske plače skoro povsod zvišale v očigled silne draginje, pa so uslužbenci strica Sama ravno tako plačani danes kot pred 10. leti. Kongres, ki bi lahko pomagal, je preveč obložen z drugimi stvarmi, da bi mislil na delavske plače.

Toda ta teden je dobil kongres predlog, da se zboljšajo plače vsem uslužbencem vsaj v toliko, kolikor znašajo več cene živila. In prvič v zgodovini bo menda kongres v resnici nekaj odločil, da zmanjša bedo, ki vlada v uradniških krogih. Vlada ne more uspešno dajati dober vzgled drugim poslodajalcem, če sama ne naredi ničesar, da zboljša plače. Kako more vlada preiskovati vzroke draginje, če plačuje danes svoje uslužbence z istimi plačami kot pred leti in leti, ko je bil ves živež za sto procentov cenejši. Uncle Sam ne more biti tako umazan, da ne bi preskrbel vsaj delnr priboljšek svojim uslužbencem. In s tem, da Uncle Sam dovoli zboljšanje plač, bo dal najlepši vzgled ostalim poslodajalcem, da se delavske plače tako preuredijo, da bodejo odgovarjale današnjim silnim cenam za življenje.

Mirovno gibanje v Avstriji

Dokazov je dovolj na razpolago, da mirovno gibanje, ki je bilo naznajeno iz Berolina, se pravzaprav ni rodilo v Berolinu ampak na Dunaju. Novi avstrijski cesar Karol I. je imel nekaj pogovorov z nemškim kajzerjem, v katerem se je izjavil, da če Nemčija ni zmožna predložiti mirovnih pogojev v obliki, ki bi zadovoljila Avstrijo, da bo Avstrija sama prišla na dan z mirovnimi pogoji.

Ko je stari Franc Jožef umrl, se je mirovno gibanje v Avstriji zbudilo z vso silo, posebno v slovanskih deželah, na Češkem in Hrvatskem ter Slovenskem. V teh deželah so prebivalci morali namreč največ trpeti radi vojne, ne samo raditega, ker je nemško vrhovno poveljstvo najraje Slovane pošiljalo v krvavi metež, pač pa tudi, ker so ostali prebivalci doma veliko več lakote in pomanjkanja trpeli kot pa ljudje v čisto nemških avstrijskih kronovinah.

Ljudstvo v Avstriji je smrt starega Franc Jožefa z veseljem pozdravljalo in pričakovalo vsega najboljšega od novega cesarja. V Avstriji se ljudje čimdalje bolj zavedajo, da čimdalje bo vojna trajala, tem sigurneje propade Avstrija kot samostojna država. Kajti vojaško in politično je danes popolnoma odvisna od Nemčije, in po vojni pridejo še gospodarski vzroki, ki bodejo Avstrijo popolnoma navezali na Nemčijo. O tem so popolnoma prepričani na Dunaju, Budimpešti in v Pragi. Ni se zaman izjavil ogrski grof Karoly, ki je dejal: Jaz ne vidim nobenega vzroka, zakj bi Ogrska v korist Nemčije en sam dan še prelivala kri!

Pa tudi med trgovskimi in industrijskimi krogi Avstrije se je mišljenje popolnoma spremenilo. V teh krogih prevladuje mnenje, da bo Avstrija več dobila, če bo Nemčija premagana, kot pa če Nemčija zmaga. Zmagonosna Nemčija je grob Avstrije.

In če je imel ta položaj kak upljiv na mladega cesarja, se ne ve. Brez dvoma pa je, da se mladi cesar zaveda, kako ljudstvo v Avstriji hrepeni po miru. Jako značajen za avstrijske razmere je tudi sledeči dogodek: 3. januarija 1915 se je na Dunaju vršilo vojno posvetovanje. Navzoči so bili avstrijski in ogrski ministerski predsednik, ostali ministri in nekaj najvišjih generalov. Predsednik zborovanju je bil tedanji prestolonaslednik Karol Franc Jožef. Pri posvetovanju je bil navzoč tudi ex-minister za zunanje zadeve grof Berchtold, ki je pri seji v bridkih besedah napadel nemške generalni štab ki je odvzel ves pomen in inicijativo avstrijskemu generalnemu štabu. Zahteval je, da Avstrija izstopi iz nemške zveze, toda ker so prav tedaj imeli Rusi celo Bukovino in štiri sedmine Galicije v svoji posesti, je bil Berchtold pri glasovanju poražen, in nemški generalni štab je prišel do veljave.

In sedaj se ponovno poroča, da je avstrijsko ministerstvo padlo, ker se ni strinjalo z mirovnim gibanjem novega cesarja. Ustanovilo se je novo ministerstvo, ki je bolj pripravljeno za mir kot pa prejšnje, ki je bilo popolnoma pod upljivom nemškega kajzerja.

Mirovno gibanje v Avstriji je na dobrih tleh, in če se bo znala Avstrija otresti nemškega jarma, bo veliko bolj ugodila svojim podanikom kot pa če bo še zanaprej silila v vojno in služila imperialističnim namenom Hohenzollerncev. Ali bo mladi cesar imel moči dovolj, da se otrese jerobstva od strani kajzerja in da izposljuje za Avstrijo to, kar vsi avstrijski prebivalci najbolj žele — mir.

Nesporazum radi slovenske zastave. "Edinost" piše dne 5. okt. Poleg črno-rumene cesarske je visela tudi slovenska belo-modro-rudeča trobojnica na poslopju Narodnega Doma. Splošno se govori po Trstu, da je ta dogodek izval veliko začudenje. Nenadoma pa je trobojnica zginila s poslopja Narodnega Doma, a ob dveh popoldne se je zopet prikazala. Informirali smo se, kaj je bilo vzrok temu in zvedeli smo, da je bil samo nesporazum. In s tem smo dobili satisfakcijo.

Zabranjene knjige. "Die Drau", ki izhaja v Osjeku, piše 12. okt. da je zagrebško sodišče prepovedalo sledeče knjige: "Teška je djece, kletva roditelja", "U čemu je najlepše nasledstvo za djecu?" "Ne kradi" "Ne laži"! Te knjige so izšle v zalogi Mile Maraviča v Zagrebu. Zaplemba je odrejena na podlagi izjavi, da te knjige kažejo propagando velikosrbskih tendencij.

NAJPRIJETNEJŠA zabava doma ob dolgih zimskih večerih med tednom in v nedeljo je dober gramofon. Pri nas dobite gramofone vseh vrst in izdelkov. Gorenja slika predstavlja $50.00 Columbia grafonola, katerega dobite lahko na nizka odplačila.

Popolna zaloga rekordnih plošč za gramofone v vseh jezikih. Pridite in izberite si po svojem lastnem okusu.

SREBRNINA in ZLATNINA.

PRIPOROČAM uljudno Slovencem jako dobro zalogo srebrnih in zlatnih ur, ki so primerna božična darila. Diamantni prstani od $5.00 naprej do $500.00. Na lahka mesečna ali tedenska odplačila. Fino brušeno steklo je kras stanovanja, fina porcelanasta posoda.

Svoji k svojim! Slovenska trgovina z zlatnino in srebrnino, diamanti, gramofoni, ploščami in dr.

Se priporočam za obilen poset pred prazniki.

FRANK ČERNE,

6033 ST. CLAIR AVE.

PRVA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA V CLEVELANDU, OHIO.

"IGRAČE IN DARILA"

Radi krize na železnicah, ki ne vozijo redovito, so bile letos tudi pošiljatve igrač zamujene, in zato je sv. Miklavž slišal marsikatero grenko iz ust mladih junakov. Zato pa je naloga Božiča, da naredi to kar je Miklavž zamudil.

Stvari naročene po Mik avžu so dospele in sedaj bodete lahko spolnili vse prošnje in obljube vašim ljubenčkom. Pri meni dobite vse večje igrače, ki so za korist in daljo uporabo, in katere mladina tako ljubi.

Imamo pa tudi darila za odrastle. Vsakdo ima rad darila, vsak se tega razveseli, ne zato koliko je vredno, pač pa ker se ga je prijatelj spomnil. Mi vsi smo taki, da radi sprejmemo, če se nam kaj podari, toda sami pa pozabimo drugim kupiti.

Zato sem sklenil, da vsakega pravočasno opomnim, kaj bi bilo pametno in koristno kupiti za božična darila. Ne pozabite posebno na svoje gospodinje in soproge in gospice. Ako tem kaj kupimo, se razume, da smo mnogo pridobili, nekatera grenka se manj sliši, posebno če prepozno domov pridemo. In to dosežemo lahko z malimi stroški.

V obeh prodajalnah imam stotine in stotine stvari, prav uporabne za take prilike, krasne steklene posode, porcelanaste ali alimunija, stvari, ki ostanejo nespremenjene, vedni spomin v hiši, češ, poglej kaj sem dobila od . . . . Vedno se to sliši.

Pa tudi večje stvari so velikega pomena, kot n. pr. krasna peč, gugalni stoli, davenporti, omare, mize, preproge, linoleum, svetilke, stroj za perilo na vodo ali elektriko.

Koledarji bodeje tukaj v kratkem. Kdor ga želi poslati v domovino, kakor druga leta, naj takoj da naslov.

ANTON GRDINA, TRGOVEC,

6127 St. Clair Ave. 6017-6019 St. Clair Ave.

Jugoslovani in zavezniki.

Francoski pisatelj Dr. A. Chervin, pisatelj knjige "Avstrija jutri", in poznani prijatelj našega naroda, je izdal posebno knjižico, katere naslov se glasi: "Jugoslovani v etnilkem pogledu. Njih narodno jedinstvo." Na tem mestu prinašamo tretje poglavje te knjige pod naslovom: "Bitni interesi zavezmikov zahtevajo združenje Jugoslovanov."

"In še en argument je v korist Jugoslovanskega združenja, katerega posebno naglašujem, kajti dotika se političnih interesov Francozov kot Angležev. Jugoslovanski teritorij predstavlja geografično polje, kjer se shajajo interesi evropski. Zato pa je ugotovljeno, da se mora rešiti jugoslovansko vprašanje samo v tesni zvezi z drugimi važnimi problemi, katere bodejo morali zavezniki reševati po vojni. Torej osnutek Jugoslovanske države ne bo za zaveznike le plemenito socijalno delo, na podlagi pravičnega principa narodnosti, pač pa bo tudi solidna osnova za varstvo kulturne Evrope. Da, v resnici, treba se je zavarovati od ponovnih ofenziv od strani Germanov, kateri Germani, če jih kaj ostane po vojni, ne bodejo nikdar zadovoljni s tem da se razorožijo, in bodejo porabili prvo priliko, da ponovno skušajo uresničiti svoje sanje o svetovni vladi, katere sanje so pri Germanih podedovana in nalezljiva bolezen.

In ko se bo na mirovni konferenci spreminjala evropska karta ali mapa, tedaj se drugače ne bo zadušilo teh nemških sanj kot da se Nemčiji nasproti postavi mogočne naravne meje, ki bodejo zabranjevale nemškemu junkerstvu prelivati kri po Evropi. Nemci bodejo kmalu sprevideli, da so osamljeni. In Slovani so poklicani v bodočnosti, da v Evropi varujejo in garantirajo mir. Na prvem mestu pridejo Čehi, ki bodejo stavili Nemcem prve zapreke, če bodejo silili iz njih ozemlja. Čehi in Slovaki združeni v veliki državi, ki bi obsegala Češko, Moravsko, Slezijo in severno Ogrsko, bi tvorili naraven zid proti Nemcem. Potem pridejo v poštev Jugoslovani, ki bi stražili na Jadranu in Balkanu.

Avstrija je imela v preteklih stoletjih "Vojaško Granico", kjer so stali Jugoslovani in odbijali Turke, da so avstrijski Nemci lahko v miru medtem napredovali. V tej "Vojaški Granici" je bilo vedno nekaj stotisoč ljudi pripravljenih za boj proti Turkom, in ti ljudje so naredili Avstriji veliko korist v preteklih stoletjih.

Neodvisne države Češka in Jugoslavija bi bile največja zapreka nemškim ambicijam, ne nadkriljiv sistem obrambe ostale Evrope. Torej je češko in jugoslovansko vprašanje silne važnosti za interes ne samo zaveznikov ampak za bodoči mir cele Evrope. Svoje dni so Srbi preprečili pot divjim hordam iz vztoka, a danes so se vloge spremenile. Danes bodejo Jugoslovani branili pot divjim hordam iz zahoda in severa, da ne gredo na vzhod. Avstro-Nemci so mislili, da bodejo uničili jugoslovansko državo, če uničijo Srbijo. Toda oni so le pripomogli, da se je to vprašanje še bolj razvnelo in da je danes bližje svoji rešitvi. Kajti trenutni poraz Srbije je odkril Francozom, Rusom in Angležem ogromne nevarnosti, ki jim pretijo, odkar Srbija ni več samostojna. Ruska koncentracija v Besarabiji, zavzetje Soluna in osiguranje Egipta, vse je posledica nemške invazije Srbije. Srbski poraz je povzročil, da je v Angliji stopilo več prostovoljcev v armado, kot je Srbija sploh kdaj imela vojakov, kajti sovražnik je postal gospodar centralnega položaja, kjer je lahko nasprotoval nasprotnikom na vseh konceh. In bodoča karta Evrope mora za vselej odstraniti tako nevarnost. To se pa more narediti na samo en način: Na razvalinah Avstrije se mora ustanoviti močna država, in to je — Jugoslavija.

"In načelo, da se mora Avstrija popolnoma razdreti, je bilo že kmalu po začetku vojne sprejeto od zaveznikov. Mi vemo vsi, da so Francija, Anglija in Rusija v začetku vojne koncentrirale vse avstrijske podanike v taboriščih kot ujetnike, toda izvzeti so bili Slovani. Na Francoskem n. pr. imajo vsi Slovani, četudi so Avstrijci, isto svobodo kot Francozi. Torej Poljaki, Čehi, Hrvati, Slovenci se smatrajo pri nas za prijatelje Francozov. Na tisoče Čehov in Poljakov se bije v francoskih vrstah. Ljubimo jih ravno tako kot naše brate Belgijce in Srbe."

Pisatelj pravi, da je ta njegov program našel odziv v najbolj nerodajnih krogih. Svojo študijo končuje Dr. Chevrin sledeče: "Kakor stari Katon, ki je neprestano zahteval: "Delenda est Carthago", tako se mora tudi od nas neprestano zahtevati "Delenda est Austria". Avstrijo je treba razbiti.

"Avstrijo je treba razbiti radi miru v Evropi in radi svobode na Jadranu.

Avstrijo je treba razbiti radi svobode Poljakov in Rutenov.

"Avstrijo je treba razbiti, da postanejo Čehi, Slovaki, Moravci svobodni.

"Avstrijo je treba razbiti, da se zjedini Jugoslovane in ustanovi močno Jugoslovansko državo."

Mi ne pristavljamo temu ničesar druzega kot: Amen — tako je!

300.000 slepih otrok.

Neki sodnik v Californiji je pred kratkim obsodil neko babico na $25.000 globe, ker je s svojo nemarnostjo pri rojstvu otroka povzročila, da je otrok oslepel. Ko je zdravnik izrekel svojo obsodbo, se je izjavil: Nobenega denarja ni na svetu, da bi se plačalo za otročje oči. Pomislite na otroka, ki pride slep na svet, ki ne more videti vse krasne narave, solnca, zvezd, okolice, barve itd. Vid je največji naravnih darov, in $25.000, katere mora plačati babica, niti zdaleka ne zadostuje, da bi se otroku poplačalo, ker je slep vse življenje po krivdi drugih.

V Zjedinjenih državah je kakih 300.000 otrok, ki so slepi prišli na svet, ne po krivdi rojstva ampak po krivdi onih, ki so bili pri rojstvu navzoči in niso naredili vsega potrebnega, da otroku ohranijo vid. Nad petnajst milijonov dolarjev velja na leto države in mesta, da podpirajo te otroke. Stotisoč teh otrok je slepih, ker so pri rojstvu otroka pozabili ali zanemarili oči. Ako se pri rojstvu otroka takoj ne skrbi za oči, se prime svetlobnih žarkov očesa mal bacil, ki povzroči vnetje, in ker otročje oko še ni dovolj razvito, povzroči to vnetje, da otrok oslepi v prvih urah življenja.

Kakor hitro je otrok rojen, se mu morajo izmiti oči z vodo, v kateri je raztopljen en procent srebrnega nitrata. To reši vsakemu otroku vid. In da ponovimo: 100.000 otrok v Zjedinjenih državah bi imelo danes vid, če bi se oni, ki so bil navzoči pri rojstvu otroka, malo pobrigali in naredili kar je bilo potrebno. 100.000 otrok bi imelo vid, veselilo bi se življenja, uživalo lepoto narave, toda kriminalna nemarnost navzočih pri porodu, zagreni in uniči mlado življenje.

Imamo postavo v državi Ohio, ki zapoveduje, da mora vsak zdravnik, babica, bolniška strežnica ali druge osebe, ki so navzoče pri porodu, takoj sporočiti primerni oblasti vsako vnetje oči otroka pri porodu. Babice morajo rabiti prophylactic v vseh slučajih vnetja pri rojstvu otroka. Ta postava se tiče tudi vseh zdravnikov in sploh vseh oseb, ki so navzoče pri rojstvu otroka, in imajo kaj opraviti pri sprejetju otroka v življenje.

Srebrni nitrat se dobi v Clevelandu zastonj pri zdravstvenem uradu v City Hall. Enako pri vseh drugih zdrastvenih uradih države Ohio. Postrežniki ali strežnice pri rojstvu otroka dobijo celo 50c plačanih za report vsakega unetja otroških očij pri rojstvu. Kdor se prekrši proti tej postavi, je kaznovan z ne manj kot $50 in ne več kot $100 za prvi pregrešek. Če se ponovno pregreši proti tej postavi, je kazen hujša.

Matere, pazite kdo je navzoč pri rojstvu vašega otroka. Vselej imejte ob času rojstva zanesljivo babico ali zdravnika in najboljše oboje, in bodete gotovi, da vaš otrok ne pride na svet slep, da mu ne bo pokvarjeno celo življenje.

Na laškem bojišču.

Rim, 10. dec. Avstrijske čete so sinoči dvakrat napadle laške postojanke na Kraški planoti, toda so bile vselej krvavo odbite. Kljub slabemu vremenu se na celi fronti bijejo živahni boji.

VARNA POT ZA HRANITI
LAHEK NAČIN ZA POSOJILO

Na drugi strani tega lista je članek glede Morris Bank načrta. Skrbno preberite to. Pokaže vam veliko ugodnost, ki je daje Morris Plan Bank delavcu, da hrani svoj denar na visoke obresti ali pa si sposodi denar če ga potrebuje.

CLEVELAND IMA MORRIS PLAN BANKO.

Odprla je svoja vrata zadnjega marca in je posodila že tisoče dolarjev delavcem. Morris Plan banka ima dva namena: eden je, da hranite denar, na katerega dobite pet procentov.

Drugi načrt je, dasi lahko posodite denar na nizko obrestno mero. Vse kar banka zahteva od vas da ste dobrega značaja in zaslužite dovolj denarja, da vsak teden nekaj plačate in odplačate posojilo.

Če potrebujete denarja, da plačate zdravnika, da kupite pohištvo ali za kaj druzega, lahko si sposodite od Morris Plan banke in odplačujete nazaj na teden.

Morris Plan banko vodi sedemindvajset najboljših clevelandskih mož.

Ta banka vam hoče pomagati na noge finančno.

Pridite in pogovorite se z uradniki, ali pišite po knjigo.

THE MORRIS PLAN BANK

East 6th and Rockwell **Kapital $500.000**

Kupite sedaj božične potrebščine in darila. Jako čista izbera dobrega blaga po nizkih cenah.

Cene vsemu našemu blagu so veliko nižje kot v mestu. Isto ali pa boljše blago dobite pri nas po nižjih cenah kot v mestu.

Primerna božična darila in potrebščine.

ZA OTROKE:

Kapice, mufi in ovratnice iz kožuhovine. Otročji jopiči, otročje rokavice, otročja spodnja oprava. Bele in suknjene obleke.

Za gospe in gospodične:

Kožuhovinaste ovratnice in mačke. Garantirani jopiči iz prave volne. Fine rokavice in nogavice. Fancy in svilene bluze Krasne šerpe. Pletene svilene ali žametaste čepice. Belo ali svileno spodnje perilo.

ZA MOŠKE:

Fini klobuki in kape, Fine praznične srajce, ovratniki in ovratnice, krasne pinte vseh cen, fini robci, rokavice, nogavice

Ta teden imamo še posebno znižane cene na ženskih suknjah in oblekah kakor spodnjih krilih. Samo obiščite našo trgovino in se prepričate. Boljše in cenejše blago kot v mestu

Se priporočamo za obilen poset za praznike

KAUŠKOVA VELETRGOVINA

6202-04-06 ST. CLAIR AVE.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONEDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - - $3.00 | Za Cleveland po pošti $4.00
Za Evropo - - $4.00 | Posamezna številka - 3c

Vse pisma, denar in denarne zaj se pošiljo na "Clevelandska Amerika"
6120 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

EDWARD KALISH, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 149. Mon. Dec. 18. 1916.

Zakaj se zanimamo ameriški Slovenci za staro domovino

Tukaj smo, kaj ne. Eni že toliko in toliko let, drugi zopet manj. Eni so pozabili prvotne obljube, da se za par let vrnejo bogati domov, pa so si tako vredili razmere in življenje, da bodo ostali tukaj. Druge še vedno vleče žilica nazaj. Eden bi rad kupil, kar je mogoče prodano, drugi bi se rad postavil, tretji se maščeval nad tistimi, ki niso vedeli zanj, dokler je bil suh. Nekateri se tudi težko privadijo jezika in ljudij, pa so kljub številu let še vedno tujci med tujci. Vleče jih nekaj domačega nazaj.

Kot rečeno, dosti nas je in sledrji ima svoje želje. Gotovo je eno, da se veliko število naših rojakov ne bode vrnilo v domovino nikdar več. Gotovo je drugo: da se bo veliko število tistih, ki pojdejo tje, vrnilo zopet nazaj, samo če bo mogoče.

Mi smo v svoji novi domovini, pravzaprav v druzem svetu, v drugih razmerah in tudi drugi ljudje. Mi imamo tukaj svoje potrebe; imamo svoje časopisje, svoje pisatelje in časnikarje, svoje dogodke, svoje organizacije in vse svoje. Imamo svoje domove, eni svoje drugi v najemu, imamo svoje obveznosti in dolžnosti.

Tolikokrat se je že reklo: skrbimo zase. Skrbimo za svoje zavode, podpirajmo svoje ljudi, ki so z nami in med nami, brigajmo se za svoje reveže in naše zavode. Ampak ne. Vedno in vedno nam je uhajalo srce tje preko voda in gora, tje do tistih krajev in ljudij, ki so vendar taki kot nikjer. Pisalo se je: mi smo tukaj, nikdo ne vpraša za nas razven, če rabi dolar, nikdo nas ne pozna, če smo v stiski in potrebi. Na tihem smo priznavali, da je res tako. Ampak naše srce je pa le bilo vedno in vedno tam, odkoder smo.

In tako smo po veliki večini še danes. Nekaj nas vleče tje, imamo dosti novic, ampak najdražje so nam le tiste, ki prihajajo od tam, pa če so še tako malenkostne.

Tudi v sedanji trpki dobi se toliko brigamo za domovino, dasi jo mogoče ne bomo videli nikdar več. Zakaj vse to? Vprašajte mater, katera ima svojega otroka po svetu, ali ga ne spremlja vedno v mislih, kjer je in kamor gre? Vprašajte sina, ki živi daleč od svoje matere, ali ne poleti v mislih mnogokrat tje, ji zre v ljubke oči, govori ž njo, jo posluša?

Da, ljubezen, prirojena ljubezen ne pozna ne daljave ne meja. V človeka je prišla, v človeku je, zakaj in kako tega ne vemo. Mi jo čutimo, kadar se nam vzbuja, kadar drami naša srca in pošilja naše spomine in misli tje, kjer se je začela. Ta ljubezen nas sili, da mislimo na svojo domovino, pa če jo vidimo še kdaj ali ne, da se brigamo zanjo pa če imamo mi kako korist od tega ali ne.

Res je, da nas ločijo daljave, da nas ločijo nazori in prepričanja — kadar pa pridejo trenutki, premaga ljubezen vse ograje in vsa nasprotstva — v trenutku smo samo eno.

Ko se je začela vojska, smo takoj čutili, da ne trpe samo tisti, ki so tam, ampak, ampak da trpimo tudi mi ž njimi. Kako radi bi jim bili pomagali, ko bi vedeli kako. In vojska je — njenega konca še ne vidimo. Čutimo, da napravijo veliki dogodki velike izpremembe in radi bi videli, da bi bil teh izprememb vsaj deloma deležen tudi naš narod — ne mi, naš narod.

In v tej ljubezni do svojega naroda delujemo — pregledali smo vse načrte, katere je zrisala usoda narodu in vzprejeli smo najboljšega. Vse ne bo tako, kot bi mi radi, a boljše je da imamo nekaj kot nič. Velika vprašanja zahtevajo velike rešitve in velika rešitev zahteva velikih žrtev. Dati so jih morali in jih bodo morali vsi — pa tudi mi.

Žal, da vseh načrtov ne razume narod. Stara in poznana firma je Avstrija. Za to ve vsakdo in vsak je več ali manj skušal njeno mano. Dobra gotovo ni, drugače bi ne bil tukaj. A človek je že tako, da ima rajši poznano, četudi ve, da je slabo, kot pa nekaj nepoznanega. In nepoznana je našemu narodu zveza s Srbi. Zanimanje za Srbe med Slovenci je jako mlado, poznano k večjem inteligenci, ne pa narodu. Obrenoviči so vladali Srbiji, so bili taki vladarji, da smo si Slovani vlačili klobuke na oči. Kdo se ne spominja Milana — tistega nesrečnega Milana, ki je po Dunajskih kavarnah izsmehoval svoj narod? Ki je popival na njegovo kožo in mu škodil več kot pol ducata vojska? Kdo se ne spominja Aleksandra in njegove Drage, katerima se je smejal ves svet? Kaj smo vedeli mi o srbskem narodu? Nič. To kar so nam poročali judovski časopisi. In ti niso vedeli za drugo kot za kraljeve lopove in namigavali, da je več ali manj ves narod jednak.

Ali smo se mogli Slovenci naslanjati na tak narod? Trpeli smo v srcu in molčali.

Ali smo mogli v večji meri simpatizovati z Hrvati v času, ko so bila tista nesrečna nasprotstva med njimi in Srbi? Ko so se smrtno sovražili samo radi imena: Srb in Hrvat — seveda po spletkah dunajske vlade?

Pustili smo jug in šli na sever.

Ko je zasedel srbski prestol kralj Peter, se je takoj izpremenilo jako veliko. Ampak o tem nismo vedeli dosti. Da je vse v redu smo vedeli po tem, ker je bilo vse tako Dunaju zoperno. Začeli smo se polagoma zanimati — prišli smo Slovenci in Srbi večkrat v dotiko, pa smo se spoznali med seboj.

Ampak še vse to je bilo malo. Šele po balkanski vojski smo vedeli, da živi v Srbiji narod, ki ve, kaj je svoboda, ki se zna boriti kot lev, narod, kateri je postal čez noč iz zaničevanega svinjskega pastirja junak. Takoj so se naše oči uprle za našo narodno bodočnost tje. Stiki so postali ožji, vedno bolj prijateljski in vedno bolj smotreni — in vse bi bilo dobro, da ni prišla prekmalu svetovna vojska.

Prekmalu — pravimo, ker je Srbe poznal le jako majhen del naroda — masa pa jih je poznala le po imenu. In dokler človek ne pozna koga pobližje, je nemogoče, da bi mu bil naklonjen.

In na tem stališču smo danes ameriški Slovenci. Del ljudstva je šel bolj daleč kot mu je moglo slediti ostalo ljudstvo oziroma večjna. In posledica tega je, da so se podrli mostovi upov in dela in da visijo danes med nebom in zemljo.

Zdaj se trudimo, da bi pripomogli svojemu narodu do boljše domovine. In ta trud je težak — jako težak, ker ni delavcev. Večina tišči pod staro firmo — Avstrijo, ker druge ne pozna. Peščica se bori za boljše načrte in ta ima hud boj. Narod se skuša pridobiti za nov načrt — ampak v naravi našega naroda je že tako, da se boji vsega, kar je novo. V tem ga podpira mnogo časopisov, ki so deloma plačani, deloma pridobljeni, nekateri pa opravljajo kačje vloge s tem, da zastrupljajo z bedastimi članki ljudske duše in jim trgajo vse upe na boljšo bodočnost. Prorokujejo bodočnost z gotovostjo, kot bi imeli vse črno na belem.

V sredi teh neugodnih razmer gre peščica ljudij dalje proti svojemu cilju. Gredo preko ovir večinoma osamljeni, a gredo z zavestjo v srcu, da so na pravem potu. Ljubezen do naroda, želja, da se pomore ljudstvu do boljše domovine, tista ljubezen, ki je med materjo in sinom, jim vliva pogum do dela, jim daje upanje na boljše čase.

Zakaj se torej zanimamo za staro domovino? Zakaj nam ni vsejedno, kam pride naša domovina in kaj se zgodi ž njo? Zakaj se trudimo, da bi združili Jugoslovane v eno celoto? Zakaj ne držimo križem rok ali pa pravimo s tisoči: kaj nas briga? Zakaj se zamerjamo ljudem črnožoltega prepričanja, da mečejo celo nedolžen papir ob tla? Zakaj škodimo sebi in nismo razmeram in ljudski volji primerni, kot so nekateri? Zakaj ne čakamo med tepežem na varnem, kaki se bo izšlo potem pa prilezemo na solnce?

Zakaj? Zakaj?

Iz stare domovine

Ilirska Banka v Ljubljani. "Laibacher Zeuting" v svoji številki 25. sept. naznanja, da je ljubljansko obrtno in trgovsko sodišče vpisalo v registrar društev za akcije "Ilirsko Banko v Ljubljani". V upravi se nahajajo med drugimi, Dr. Ivan Šušteršič, Anton vitez Kukuvič in Evgen Lampe.

Proti zapiranju mlinov. "Edinost" dne 17. okt. piše: V vasi Kovačev Hrib, občina Oplotnica živi 53 let star Anton Matuš in njegov 23 letni sin Lavoslav, ki je duševno zdrav, a fizično pokvarjen. 12. okt. je prišel žandarski narednik Ignac Glautsching s policijskim stražnikom Leskovarjem k imenovanemu kmetu, da mu predno zapre njegov malin. Stari Mataš se je strašno upiral temu in je dejal: Le pojdimo k mlinu, toda povem vam, da mi danes ne bodete zaprli mlinu. Temu prepiru je prisostvoval tudi mlajši Matuš, ki je takoj odšel, ko je njegov oče izrekel omenjene besede. Ko so prišli do mlina, odpre stari Matuša vrata in se takoj skrije v notranjosti mlina. V tem trenutku se čuje strel, in žandar se zgrudi mrtev na tla. Policist se je rešil samo na ta način, ker se je v istem trenutku sklonil, v trenutku ko je mlajši Matuš drugič sprožil puško.

Tujci v Zagrebu. "Hrv. Rječ" dne 2. okt. javlja: V Zagrebu živi danes najmanj 30.000 tujcev iz raznih krajev monarhije, in lastniki hiš delajo izvrstne dobičke.

Nezakonski otroci. "Edinost" poroča po "Slovencu", da je sodišče v Novem mestu obsodilo dekle Ivano Matjašič, 22 let staro, samsko, na dva meseca ječe, ker je imela otroka z nekim ruskim ujetnikom. Slednjega je skušala spraviti s pota, toda so njeno namero še pravočasno odkrili in dobili otroka še živega. V Ljubljani je bila obsojena na en teden zapora 19 letna Antonija Lazar radi ljubezenskega občevanja z nekim ujetnikom ruskim desetnikom. Oblasti naznanjajo, da je celo pogovor prepovedan z ujetniki in se bo vsak prestopek strogo kaznoval.

Domobranci v Pragi. "Narodni Listy" dne 29. okt. pišejo: Prijavljanje domobrancev iz letnikov 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, ki so bili pri poslednjem pregledovanju pronajdeni za sposobne in uvrščeni v vrste deželne brambe, se bo končalo 3. novembra ob 8. zjutraj v c. kr. domobranski dopolnilni komandaturi v Pragi. Opominja se domobrance, da prinesejo vse stvari s seboj, katere so potrebne, **ker ne bodejo puščeni po tem iz vojašnice, da gredo po svoje stvari.** Priporoča se jim, da prinesejo **s seboj hrano za tri dni.** Oni, ki se ne javijo, bodejo kaznovani po postavah.

Koliko je delo vredno na Češkem. "Narodni Listy" 29. okt. pišejo: "Sporoča se nam: Danes, ko je vse postalo dražje, je potrebno spregovoriti o ceni dela. Vse je postalo dražje, toda delo pa ne. Država pač plačuje dobro delavce, kjer jih neobhodno potrebuje, namreč v tovarnah šrapnelov in granat, toda na drugih poljih industrije in obrti pa je vsak dan slabše.....In za izučene delavce je še najhuje. Večina izmed njih ima tako "visoke" plače, da z njo ne morejo kupiti niti eno četrtino kg. orehovih jedric (4 krone kilo), s katerimi bi se nasitil, ker čez dan nimajo časa, da bi čakali na krompir, kruh, žito, kavo in drugo. Za tisto plačo, kar jo dobijo preko tedna, ne morejo kupiti niti en par čevljev..... Zanimivo bi bilo proračunati, koliko časa bi moral en delavec delati, da bi se mogel do sitega najesti, napiti, prižgati cigaro, da se spodobno obleče in si zakuri v svoji sobi (mi predstavljamo, da to velja za samce, ker oženjeni sploh ne smejo imeti takih stroškov)... In pri takih razmerah se vsepovsod sliši, da ni dovolj delavskih sil niti v birojih. V resnici je to vprašanje, ki kriči po rešitvi....."

Po čem Italijani žalujejo. "Idea Nazionale" prinaša dne 20. okt. sporočilo, da je v Dalmaciji prepovedan italijanski deželni jezik in predstavlja: Kakšnih sredstev se bo avstrijska vlada še polotila, da uniči italijanstvo v Dalmaciji? Mogoče bo izšla cesarska naredba da Dalmatinci ne smejo govoriti italijansko, da ne pišejo italijansko, **da ne mislijo italijansko?!**

Kako Italijani psujejo Jugoslovanski Odbor. "Idea Nazionale" piše dne 10. okt. "Jugoslovanski Odbor" v Ženevi, ki izhaja od Odbora v Parizu in Londonu, je podal sledeče mišljenje o situaciji: "Današnja vojna je pokazala, da male države ne morejo živeti neodvisno, ne da bi se nahajale v veliki nevarnosti za svoj nacijonalni obstanek. Ker so Jugoslovani torej uvideli nemogočnost, da osnujejo svojo lastno državo, v kateri bi bili združeni vsi Jugoslovani, želijo sedaj, da se zvrši zjedinjenje jugoslovanskih zemelj na podlagi trializma, tako da bi jugoslovanske zemlje tvorile ustavni del avstroogrske monarhije. Tako so Jugoslovani odvrgli masko in odkrito priznali svoje čisto avstrijske namene.... Iz tega se vidi, da so Italijani še hujši sovražniki Jugoslovanov in svobodne jugoslovanske države kot Avstrijci. Avstrijci in Italijani skupno delujejo, da uničijo Jugoslovane. In Jugoslovani prezirajo Italijane in Avstrijce. Niti prvi niti drugi ne bodejo dali svobode Jugoslovanom, ampak le jugoslovanska zavest, skupnost in edinost."

"Laibacher Zeitung" ponovno prinaša povelje deželnega predsednika, v katerem se opominja prebivalstvo Ljubljane, da se točneje drži odredb glede uporabe mesa, namreč da se sme jesti meso samo v pondeljek, četrtek in nedeljo. Kdor se proti temu pregreši, bo kaznovan z globo 5000 K, ali pa zaprt najmanj 6 mesecev.

Rojstva in smrti v Ljubljani. "Laibacher Zeitung" poroča: Od 30. sept do 6. okt. je bilo rojenih v Ljubljani 18 otrok, a umrlo je 37 ljudij, od katerih je bilo 13 domačinov. Umrli so: radi škrlatice eden, radi tifusa 30, radi trahome 4, radi jetike 3, radi difterije 5, radi nesreče 2 in 17 radi raznih bolezni.

Maksimalne cene za meso v Ljubljani. "Laibacher Zeitung" poroča: Deželno predsedništvo za Kranjsko naznanja maksimalne cene mesu v Ljubljani in sicer za prodajo na debelo: Za svinje, teške do 90 kg. žive vage 7 K, zaklane svinje z nogami in glavo za 100 kg. 700 kron, za slanino 100 kg. 860 kron, za papricirano slanino 100 kg 910 kron, za svinjska rebra 10z kg 720 kron, za suhe šunke 100 kg 910 kron. Cene za razprodajo na drobno: surova slanina kilo po 8.50 kron, svinjska mast kg po 9.90 kron, sveže svinjsko meso kg 9.20 kron, suho svinjsko meso 9.jo kron. Kdor se pregreši proti tem predpisom bo kaznovan s 5000 kronami globe in z zaporom do 6 mesecev.

Punt med ranjenci. "Magyaorszag" poroča, da so se ranjenci v bolnišnici v Novem Sadu spuntali radi skrajno slabe hrane, bolniške postrežnice so pretepli in spodili iz bolnišnice. Punt med ranjenci **so zadušili vojaki z bajoneti in palicami.** Eden ranjenec je bil tako pretepen, da je umrl.

Lepa soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta. Prijetno stanovanje. 6019 Bonna ave.

Trgovsko izobražen mož srednje starosti, želi ob sobotah popoldne ali v praznikih pomagati v gostilni ali trgovini. L. Medvedšček, 4047 St. Clair ave. (150)

ZA PRAZNIKE.

Ker se bližajo božični prazniki, bode gotovo vsaka družina potrebovala kaj novega za praznike. Ker so cene na vsem blagu po celi Ameriki neizmerno visoke, sem se odločil iste skrajno znižati, da vam bode tako mogoče prišteditи precej denarja

ŽENSKE SUKNJE FINO IZDELANE IN MODERNE.

Vredne $ 9.00, sedaj	$ 6.00
Vredne $12.00, sedaj	$ 8.50
Vredne $16.00, sedaj	$10.75
Vredne $18.00, sedaj	$12.75
Vredne $20.00, sedaj	$14.50
Vredne $22.00, sedaj	$15.75
Vredne $25.00, sedaj	$18.50
Vredne $30.00, sedaj	$22.00
Vredne $35.00, sedaj	$24.00

Vse ženske in otročje mufe in ovratnice -mačke- iz prave kožuhovine zadnje mode:

Vredne $2.25, sedaj	$ 1.50
Vredne $ 3.00, sedaj	$2.25
Vredne $ 4.00, sedaj	$ 2.75
Vredne $ 5.50, sedaj	$ 3.75
Vredne $ 6.50, sedaj	$ 4.25
Vredne $ 7.95, sedaj	$ 5.50
Vredne $10.00, sedaj	$ 7.00
Vredne $12.00, sedaj	$ 8.50
Vredne $15.00, sedaj	$10.75
Vredne $20.00, sedaj	$14.50

Otročje suknjice:

Vredne $ 5.00, sedaj	$ 3.75
Vredne $ 6.00, sedaj	$ 4.50
Xredne $ 7.00, sedaj	$ 5.25
Vredne $ 8.00, sedaj	$ 6.00
Vredne $10.00, sedaj	$ 7.50
Vredne $12.00, sedaj	$ 8.50

i.t.d.

Vse ženske, moške in otročje jopiče sweaters dobite sedaj po skoraj polovični ceni.

Vse blago kupljeno pri meni je sveže, trpežno, fino izdelano in iz najboljšega blaga. Pri tej priliki želim vsem cenjenim Slovencem in Slovenkam vesele božične praznike in srečno novo leto.

Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam

BENO B. LEUSTIG,

6424 ST. CLAIR AVE.

FRANK BUTALA,

slovenska trgovina z dobrimi čevlji.

Rojaki, ki kupujejo pri meni čevlje, jih kupujejo, ker so prepričani, da dobijo dobre, trpežne čevlje, kakor jih sami izberejo, po pravih cenah.

Trgovina je vedno dobro založena z najbolj vsakovrstnimi čevlji za moške, praznične in delavne, za ženske in otroke. Posebno priporočam dobre čevlje za ženske z debelimi nogami, ker jih imam vedno dovolj v zalogi, da si jih je sicer teško dobiti. Vsak, kdor pride k nam po čevlje, ve da dobi prve vrste blago po zmerni ceni.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

FRANK BUTALA,

6410 St. Clair Ave.

NAZNANILO.

...icam Složne Sestre, št. ... SSPZ se naznanja, da s pr... januarjem 1917 zboruje... v Jos. Birkovi dvorani na ... St. Clair ave. vsako dru... drugo v mesecu ob pol osmi ... zvečer. Članice se prosi, da ... upoštevajo. S sestrskim po... (151)

Angela Markič, tajnica.

Ena soba se odda za enega ali dva fanta, brez hrane. 1201 ...erwood Rd.

PROŠNJA IN POZIV.

Podpisani slovenski mlekarji ...rosijo slovensko občinstvo, ...selno pa gospodinje, da ima... nekoliko potrpljenja radi ...manjkanja mleka. Farmarji ...olutno nečejo pošiljati mle... v Cleveland, ker zahtevajo ... visoke cene za mleko, in ...m je pa tudi hudo dvigniti ...ne mleku. Prosimo potrplje... dokler se splošni položaj ...e zboljša.

Slovenski mlekarji.

Neprestana vrsta zahval.

Nad tisoče zahvalnih pisem ...e dobila Trinerjeva tvrdka te... meseca novembra za svo... zdravilno, vino. Naj citira... samo dva: "Vaše zdravilo ...je izvrstno, neprestano se rabi ... naši družini," piše Mrs. Mary ...Vevarka iz Wilson, Kans. "Va... ameriško grenko vino je do... in priporočam je ob vsaki ...vilki mojim prijateljem" piše ...Mr. Peter Jarič, 889 Manitoba ...ave. Winnipeg, Man. Canada. ...Je v resnici najboljše zdravilo ...proti zaprtju, glavobolu, ner... ...roznosti, zgubi apetita in ener... ...je in splošni slabosti. Cena ...1.00. Po lekarnah. Jos. Triner, ...emist, 1333-39 So. Ashland ...ave. Chicago, Ill.

ILIRIJA ORKESTER.

Pod tem imenom se mi je ...posrečilo ustanoviti pravo slo... ...sko malo godbo na lok ("small orchestra", za kar se ...vam slovanskim, posebno pa ...slovenskim društvom posebno ...priporočam za naročila, kadar ...priredi kako društvo zabavo. ...Posebno se pa trudimo, da bo... ...demo kar največ igrali lepe ...slovanske komade, katerih smo ...dosedaj največ pogrešali, po... ...sebno pri prireditvah kake lepe ...predstave. Zato se posebno pri... ...poročamo dramatičnim in pev... ...skim društvom, to pa zato, ker ...pri takih prireditvah se igra ...lahko več in pokaže občinstvu ...kaj je slovanska melodija. To... ...rej katero društvo želi imeti ...godbo pri svoji prireditvi, naj ...se zglasi. (149)

RUDOLF PERDAN, vodja, 6024 St. Clair ave.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi

SLOVENSKA GODBA TRIGLAV

...nedeljo 31. dec. na Silvestrov ...večer v dvorani B. Juratovac, ...(prej D. Stanič) 15820 Calcut... ...ta ave. Collinwood. Pričetek ob ...8. pop. Vstopnina na predpro... ...dajo 25c pri blagajni 35c. Žen... ...ske so proste. Tem potom ...prijudno vabimo vsa slovenska ...in hrvatska društva in posa... ...mezne rojake, da se naše vese... ...lice polnoštevilno udeležijo. ...Tudi bodemo ob enakih prili... ...kah vedno na razpolago. Naša ...godba obstoječa iz 19 Sloven... ...cev bo obhajala enoletni obsta... ...nek, in bo pod vodstvom g. ...Hladneta. Več novih komadov ...bo igranih, ki jih še niste sli... ...šali, to bo zadnja plesna zaba... ...va v tem letu. Ribji lov, šaljiva ...pošta in druge fine zabave. Za ...dobro tekočino in prigrizek bo ...skrbel. (Fri. 153)

Odbor sl. godbe Triglav.

A. M. KOLAR,
Slovenska gostilna.
3222 LAKESIDE AVE.
...ta priporoča Slovencem v ...sklen obisk. Točna postre... ...ba. Vedno sveže pijače.

Odda se čedno stanovanje za 1 ali 2 fanta, brez hrane. Pozve se na 1447 E. 53rd St. (150)

Fantje se sprejmejo na stanovanje in hrano. 1257 E. 61. cesta. (150)

Ena soba se odda v najem na 1394 E. 53rd St. (149)

Osebe, katerim je znan naslov **Mr. Rud. Gregoriča**, ki je bil včasih pri "Edinosti" in "Novi Dobi" v Pittsburgu, so prošene, da mi pošljejo naslov ali naj se sam oglasi. Imam nekaj važnega za njega. Zahvaljujoč se Dr. Jos. Grahek, 843 E. Ohio St. Pittsburg, Pa.

Ali ste že brali?

John Gornik je kupil posestvo od M. Tolstoya, 6217 St. Clair ave. M. Tolstoy je bil v trgovini 11 let. Prihodnje leto mora M. Tolstoy prodati vso svojo zalogo. Imamo veliko zalogo ženskih in otročjih sukenj za razprodati po silno znižanih cenah. Pridite zgodaj, ker sedaj kupite lahko še enkrat toliko za svoj denar kot prej. M. Tolstoy. (149)

Znižane cene svedrom za celo družino, kakor tudi volneno blago na jarde pri Jos. Kos, 15232 Waterloo Rd. Collinwood. (149)

Ustavite vaš KAŠELJ

...predno se dobro poprime vašega ustroja. Zmanšajte napade ter utešite razdraženje z rabo

SEVERA'S
Balsam for Lungs

(Severovega Balzama za Pljuča). Kmalu bote priznali vrednost tega zdravila pri zdravljenju kašlja, prehlada, hripavosti, krčevite davice, vnetja sapnika, in bolnega grla.

Cena 25 in 50 centov.

Ako dvomite naše besede, čitajte sledeče pismo, katero smo pred kratkim prejeli in katero potrjuje kar mi trdimo: "Hočem vam naznaniti, da je Severov Balzam za Pljuča zelo uspešno učinkoval. Takoj po prvem popitku so se moji otroci boljše počutili. Pomagalo jim je odpraviti kašelj in preprečal je tudi nadaljne napade. Rabili smo ga tudi v slučaju oslovskega kašlja pred dvemi leti ter je tudi pomagal." J. Kowalski, Cutchogue, N. Y.

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte za Severova v lekarni. Glejte da dobite tista po kterih povprašujete. Zavrnite nadomestitve. Ako jih ne morete dobiti v lekarni, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam

POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene uradnike po 25c. od $100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastonj.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev **Pain-Expeller.**

Ozdravel vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili bolečе dele zjutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevralgijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington St.
NEW YORK

JOSIP ŽELE,
6108 St. Clair Avenue.

SLOVENSKI pogrebni zavod, zaloga pohištva, pečij in barv. Kočije in avtomobili za poroke, krste in druge prilike.

Se priporoča narodnim Slovencem za naklonjenost in podporo! Postrežba vedno točna in poštena.

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.		NIZKE CENE.	
Moške obleke	$1.00	Ženske kiklje	50c
Moške suknje	$1.00	Ženske dolge suknje	$1.00
Jopiči	50c	Ženske obleke	$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.
Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2024
A. J. DAMM, poslovodja.

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer dobite fino pijačo, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi za domače potrebe na steklenice in galone.

Cene zmerne! Dobra zaloga!

JOSIP KALAN,
6101 ST. CLAIR AVE.

Vaš doktor ve

...in vam pove, da če si njegov recept natančno narejen in od najčistejših zdravil, da vas ne more ozdraviti.

Vaši zdravniški recepti morajo priti v naše lekarne, kjer bodejo izdelani natančno po šolji zdravnika. Imamo tudi popolno zalogo gumijevih predmetov, toaletnih potrebščin, dišav, cigar in sladkorja.

Guenthers Sloven. Lekarna,
Addison Rd. vogal St. Clair Ave.

OBRESTI
SE ZAČNEJO VSAK DAN
VLOŽITE DENAR NA
LAKE SHORE BANK

in po pravilih plačamo do dneva, ko potegnete denar ven

4%

St. Clair and 55th/St. Prospect and Huron Superior and Addison.

Slovenec dobi dobro in stalno delo, da pomaga v saloonu. Vprašajte na 6304 St. Clair ave. (148)

Vino!

SLOVENSKA GOSTILNA.

Točna postrežba, posebno za delavce. Razvažam vino, pivo in žganje na dom.

J. Kozely,
4734 Hamilton av.

Vino! Vino! Vino! Vino! Vino! Vino! (Wed. Frl.)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.
vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

Najnovejše in najlepše ženske bluze v vseh velikostih in barvah dobite vedno po najnižji ceni pri Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. (Mon. x116)

Cenejše kakor v mestu, obleke in suknje, dežne plašče za celo družino dobite pri Jos. Kos, 15232 Waterloo Rd. Collinwood. (149)

Dve opremljene sobe za "pečlarje" se oddajo 1118 E. 64th St. (150)

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE.
blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v

VELIKIH SANITORIJIH V EVROPI

Uradne ure:
9. zj. do 4. pop.
7. zveč. do 8. zveč.
10. do 12 dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

NAJCENEJŠE VSE!

Edini prostor, kjer lahko kupite popolnoma vse pijače, karkoli želite po najnižjih cenah je

GEO. TRAVNIKAR,
5500 St. Clair Ave.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO -- HRVATSKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI

Mi prodajamo najboljše žganje po sledečih cenah:

VSE BLAGO JE GARANTIRANO

Brinjevec, 6 steklenic	$ 7.00
Brinjevec, 12 steklenic	$13.00
Posamezna steklenica	$ 1.35
Tropinovec, galon $2.25, $2.50, $2.75 in	$ 3.00
6 steklenic	$ 5.50
12 steklenic	$10.00
Slivovka, galon $2.75 in	$ 3.00
Naše slavno znano "66" žganje, 7 let staro,	
6 steklenic	$ 6.00
12 steklenic	$11.00
Concord vino, rudeče, barel	$32.00
Concord vino, rudeče, pol barel	$16.00
Po 5 in 10 galon za galono	$ .90
Posamezna galona	$ 1.00
Belo vino, barel	$38.00
Belo vino, pol barel	$19.00
Za 5 in 10 galonov, za galono	$ 1.00
Posamezna galona	$ 1.25

VSE BLAGO JE GARANTIRANO

Pri naročilu pošljite veselej denar money order ali ček.

Za posodo so posebne cene in sicer za 3, 4, in 4½ galone posode 50c vsaka, 5 & 6, in 10 gal. posode po $1.00 in za 25 gal. $1.50. Barelni so zastonj.

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY,
6102-6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

TEL. PRINCETON 1635-L

FRANK ČERNE
SLOVENSKA TRGOVINA
S FINIMI URAMI, DIAMANTI, GRAMOFONI, SREBRNINO IN ZLATNINO.
6033 St. Clair Ave.

Kadar želite kupiti dobro uro in drugo zlatnino, Columbia grafofone, plošče v vseh jezikih, posebno importirane slovenske plošče iz stare domovine ter vse v to stroko spadajoče predmete, obrnite se zaupno na svojega rojaka. Prodajam tudi na mesečna odplačila. Točno popravljanje ur, zlatnine in grafofonov. Vsako blago je jamčeno.

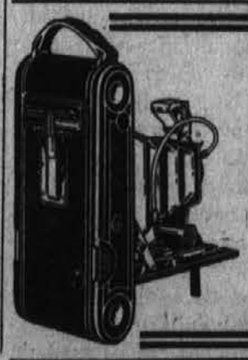

Ali vas veseli narava?

Tedaj si preskrbite fotografski aparat, s katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.

Najboljše aparate dobite pri

F. BRAUNLICH
LEKARNA
1353 E. 55th ST.

J. S. Jablonski,
Slovenski fotograf
6122 St. Clair Ave. 6014 Broadway

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za $3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastonj.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

Pošiljateljem denarja!

Vsled zelo slabe poštne zveze svetujemo rojakom pošiljati zdaj denar v staro domovino po brezžičnem brzojavu.

Natančno smo poizvedeli, da pridejo take pošiljatve za današnje razmere hitro. Za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje $4.00 za vsak naslov; ako bo kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj oziroma pisali za primanjkljaj.

Brezžične pošiljatve gredo vse v Nemčijo, odtam na Dunaj, odkoder jih odpošljejo na določeni naslov.

Potrdilo za izplačilo se zdaj iz stare domovine ne more dobiti, toda banka K. K. Priv. Oesterr. Credit Anstalt na Dunaju poroča, da zahteva in dobi od pošte za vsako izplačilo takozvan Payee's receipt, t. j. potrdilo s pečatom zadnje pošte in lastnoročnim podpisom prejemnika ali poštarja. Vsa ta potrdila omenjena banka zbira in hrani ter jih bo poslala sem, ko bo poštna zveza zopet vrejena.

Opozarjamo, da je mogoče po brezžičnem brzojavu poslati le okrogle svote kot so spodaj navedene in še naprej do 10.000 kron.

Za take pošiljatve se naj nam pošlje le poštne Money Ordere in denar vgotovini, kajti privatnih čekov za brzojavne pošiljatve ni mogoče sprejemati.

SPODAJ OZNAČENIM CENAM JE TREBA PRIŠTETI ŠE $4.00 ZA BRZOJAVNE STROŠKE.

Naslov se mora jasno napisati in dodati: pošlje naj se brzojavno.

Za cene glejte v listu "GLAS NARODA"

TVRDKA FRANK SAKSER,
82. Cortlandt Street, New York, N. Y.

O ideji narodnosti.

Svoboda, enakost in narodnost vzbujajo in bodrijo ljudske duhove k dičnim junaškim delom, dasi marsikateri, ki zastopa te ideje se ne zaveda njih pravičnega značaja in koristi. Enake ideje so podobne v razvoju človeštva osi, okoli katere se kreta ljudsko delo tekom stoletij. Narodnostne ideje ne nastanejo hipoma, pač pa minejo cela stoletja, dokler se prikažejo, razvijejo in delujejo. Dokler te ideje prevladujejo v vsej svoji moči, dokler se ne preživijo in dokler se ne pomešajo z drugimi, tedaj se jim vsakdo pokori in nihče se jim ne more brez kazni upreti.

Že stari Indijci so se zavedali ideje narodnosti, in v neki postavi se jo spominjajo sledeče: Misel nekaterih ljudi, da je uspeh odvisen samo od slepe sreče ali od lastne sile in od časa, ni prava misel. Noben posameznik ne bo imel uspeha pri delu za narod, ampak ves narod se mora prijeti dela, nakar pride uspeh.

Rimljani in drugi narodi so dobro poznali duh časa; in danes ga poznamo vsi in se mu pokoravamo. V zgodovinskem razvoju človeštva nam je treba raziskovati duh časa in one ideje, ki nam kažejo ključ, po katerem se more sestaviti ljudsko delo. Nove ideje se bližče kot zvezda, vodeč človeštvo k novemu delu, toda zvezde nekoč poblede in tudi zginejo. Tako je z idejami. Danes so vsi navdušeni za eno idejo, jutri jo pozabijo, danes bi ves narod nekaj začel, a jutri je ves narod ravnodušen.

V dvanajstem stoletju je v Evropi prevladovalo tako silno religijozno čustvo, da je milijone ljudi prijelo za orožje in šlo nad Turke v sveto deželo, katero so hoteli osvojiti za kristijane. Smelo so drveli evropski narodi v smrt. Ta ideja se je precej ohladila v trinajstem stoletju, dočim je danes že skoro popolnoma neznana in se nihče več ne spomni, da je "sveta dežela" v rokah "nevernih Turkov."

V štirinajstem stoletju so se pojavili cerkveni reformatorji, toda mnogo izmed njih je propadlo, ker so hoteli s silo nekaj vbiti narodu v glavo. Pojem države in ljudstva je lahko označiti, ker so znaki teh pojmov vidljivi in zunanji, toda pojem narodnosti pa se ne da tako lahko oddeliti in označiti.

V ideji narodnosti imamo gotove znake, ki delajo narodnost kot osebnost, in kateri podeljujejo gotovi skupini ljudi poseben značaj. Pa tudi take znake narodnosti ni lahko označiti niti ne moremo označiti karakter teh znakov, radi-česar bodemo našteli samo znake, ki so najbolj razumni in ki se najbolj številno ponavljajo.

Narodi o katerih pravimo, da so v kulturi zaostali, se odlikujejo z več narodnimi znaki, ki imajo svoje posebnosti, dočim se naprednejši narodi precej skladajo v najbolj važnih vprašanjih.

Po sami naravi bi bilo narečje najbolj sigurni znak narodnosti, toda ta znak se često ubija s preseljevanjem naroda in mnogimi izvennarodnimi ženitbami. Človek, ki je prišel med drug narod, se polagoma osvobodi vezij, ki so ga vezale na svoj narod, polagoma pozabi na prvotno domovino, navadi se novih običajev, in konečno združi svoje interese z interesi onega naroda, ki ga je tako gostoljubno sprejil in mu pustil napredovati ter živeti. Tako so mnoge današnje narodnosti postale iz zmesi raznih narodov, kakor vidimo to pri Angležih, Francozih, Špancih. Nekateri narodi so pa zapustili svojo narodnost in se preokrenili v drugo, kakor vidimo to pri Prusih in mnogih današnjih korenitih Nemcih, ki niso samo pozabili na narodnost svojih pradedov, ampak jo celo zaničujejo in mrze.

V starem in tudi v srednjem veku oblasti niso rade dovoljevale pravico poroke med mešanimi narodi, pač pa se je en stan držal svojega stanu, pleme se je ločilo od plemena, narod od naroda. Danes tega nikjer več ne opazimo, ker napredek časa je podelil pravico ženitbe vsem narodom, najsibodejo pripadniki istega rodu ali ne.

Včasih se je en narod razlikoval od druzega po svoji noši. Vsak narod je imel svojo narodno nošo. Danes je vse to minulo in se dobi le v jako bornih obstankih narodnih noš še. Hitrost prometa je zbližala narode, izjednačila je nošnje in običaje tako, da smo včasih več razlik dobili med narodi, če smo peš hodili, kot danes, ko se vozimo z brzovlaki iz dežele v deželo. Presodke, kateri vladajo o raznih narodih, nam razprši kultura in znanje, in kadar nas naši sosedje bolje spoznajo, tedaj nas bodejo gotovo znali tudi bolje ceniti.

Kot nadaljni znak narodnosti se je v starih časih smatrala vera. Vsak narod je imel svojo narodno religijo in svoje narodne bogove, in nikomur ni v starem času padlo v glavo, da bi svojo vero silil drugim narodom. Nova krščanska vera pa je zavrgla ta narodni znak. Krščanstvo nima nobenega narodnega pomena, pač pa je krščanstvo določeno za vse narode, za vse veke. Krščanstvo je kozmopolitično. Nemci, Slovaki, Mažari, Francozi in Angleži so protestanti, pa so zopet Nemci, Francozi, Angleži, Slovani katoliki. V verskem vprašanju je zapadna Evropa jako svobodomiselna, zato pa je nastalo toliko verskih sekt. Ideja verske svobode si je izvojevala veliko zmago, natezalnice in drugo mučilno orodje srednjega veka je zginilo in danes veruje vsakdo kar hoče in to popolnoma ničesar ne upljiva v narodnem življenju, pri podelitvi služb ali pri napredovanju v kulturi. Religija je prenehala delati razne narodnosti.

Nemci pošiljajo Francoze v Nemčijo.

London, 10. dec. Nemci so zopet začeli voziti francoske prebivalce iz zasedenega ozemlja v Nemčijo. Nad 60.000 Francozov je bilo zadnji teden prepeljanih v Nemčijo. Francoze vozijo v živinskih vozovih.

Poročilo iz Petrograda.

Petrograd, 14. dec. Rumunske čete so se umaknile v popolnem redu iz Bukarešta, ker so bile pripravljene na to več tednov. Vse vojne potrebščine in dragocenosti, s katerimi bi se sovražnik lahko okoristil, so bile ob pravem času odstranjene. Velikanski petrolejni vrelci so bili posušeni, predno se je približala nemška armada.

Nemške zgube znašajo štiri milijone.

London, 14. dec. Nemška uradna lista žgub v vojni znaše za mesec november 166.000 imen vojakov in častnikov. V tem niso vštete nemške zgube v kolonijah ali na morju. Uradno je dokazano, da so Nemci od začetka vojne zgubili 3.921-869 vojakov, ranjenih, ubitih in ujetih. (Lahko ranjeni niso všteti.)

Anglija je gluha za mir.

London, 14. dec. Anglija ne bo prej skušala sklenjti mir, dokler ne bo Lloyd George poskusil vsega, da pripomore Angliji do zmage, je občno mnenje angleških pacifistov.

Madžarska obetanja. "Slovenec" 5. okt. piše: Ogrska nam je obetala ves mesec avgust in september en milijon metrskih stotov žita, dala nam je do danes samo 172.000 metrskih stotov. Naša vlada, ki je prevzela vso odgovornost za prehranitev ljudstva, bi morala izvršiti pritisk na ogrsko vlado. Poučene osebe trdijo, da špekulantje delajo ogromne dobičke in spravljajo žito, toda če žita ne bo, nam ne preostaja druzega kot gladovati ali pa kapitulirati.....

Darilo za vsakogar!

Prav lahko bo za vas kupiti vaše božično darilo pri Hueterju

Vaši prijatelji prav radi sprejemajo božična darila, kjer je Hueterjevo ime na boxi, kajti prepričani so, da je dobro. Preglejte te cene in izberite svoje darilo:

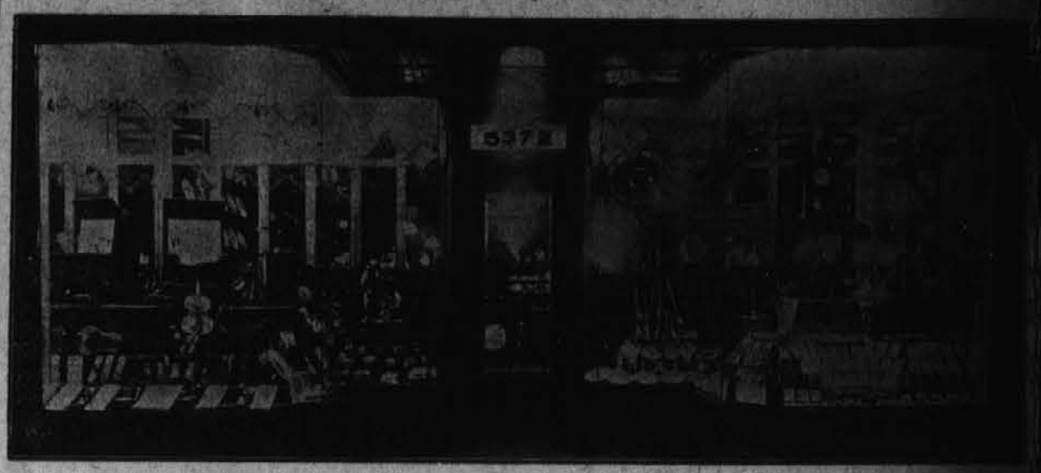

ZA NJEGA:

Ure od $10 do $200
Verižice od $1.00 naprej
Demantni prstani od $5 do $500
Pečatni prstani od $3.00 naprej
Borze za cigarete od $1 naprej
Safety Razor od $5 naprej.

ZA NJO:

Demantni prstani od $5 naprej
Lavalliers od $2 naprej
Vratne verižice $1.75 naprej
Brazlete $1.50 in več
Toalet predmeti $3 in več
Ure od $3.50 naprej

ODPRTO VSAK VEČER.

Hueter Jewelry Company

5372 ST. CLAIR AVE. *Oba telefona*

SLOV. TRGOVINA Z VINOM, TROPINJEVCEM IN DROŽNIKOM.

Priporočilo za praznike.

Kaplja okusnega in domačega vina se prileže ob praznikih. Nobene slovenske hiše ni kjer ne bi prišlo dobro vino za božič na mizo. Moja zaloga vina je popolna in zberete si lahko vino po svojem okusu. Čisto, naravno doma delano vino. Priporočljivo za bolehne in okrevane.

Naš tropinjevec in drožnik presegata vse druge. Mi imamo lastno distilerijo, priznano od Zjed. drzav. Vse blago se proizvaja doma Čist naraven tropinjevec kot ga skoro nikjer drugie ne morete dobiti. Poskusite ga enkrat in postanete naš redni odjemalec. Pridite k nam ali pišite po cene. Vedno uljudno postreženi

Razpošiljam vino in tropinjevec ter drožnik po vseh Zjed. državah. Pišite po cene.

VESELE BOŽIĆNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM!

LOUIS KNAUS

SLOVENSKA VELETRGOVINA Z VINOM, TROPINJEVCEM IN DROŽNIKOM.

3916 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

...ašanja brez odgovorov.

...starem kraju so včasih trdili, ... je najbolj srečen tisti, ki je naj... neumen ali ki najmanj misli. ... potrdimo drage volje tudi ... Vsaj za Avstrijo velja to. Če člo... ničesar ne razume, mu je vse ... Če ničesar ne misli, razume ...

...človek, ki misli kaj v naši stari ...ovini, je podoben človeku, ki ... v podzemskih hodnikih brez ... Vsak čas se nekam zadene, ... trenutek lahko plača s svojim ...ljenjem za svojo radovednost. ...V starem kraju je ljudstvo po... otročjim balončkom, ki jih ... nekdo na nitkah. Kamor gre ... gredo za njim. Včasih se mu ...ljubi, da jih izpusti malo višje, ... gredo višje. Kadar je kaj kup... jih polegne čisto nizko in jih ...nja za denar.

...pak gorje, če človek kaj mi... Lahko postane nevaren člove... družbi — vsaj taki družbi kot ... sam. Nevaren je, ker izkuša do... vprašanja tistih, ki drže balon... na vrvicah. Nevaren je, ker se ... še nekomu posvetiti v gla... pa priti na dan s takimi vpraša... kot on.

...Mi vemo na primer, kaj je pri... kaj ne. V starem kraju pri... dve sveči, postavijo križanega ... sredo, ti pa dvigneš tri prste in ... pri vsem najvišjem, da je ... da bo tako.

...Gorje ti, če te zasledijo, da si go... laž. Ne samo posmrtna, tudi ...posmrtna kazen te čaka. In te ... navadno človek bolj boji, dok... je v svoji koži, kot pa posmrt... Rečet je dober, kadar si ga sam ...vič za hrano. Če ti ga pa dolo... drugi, določijo za tri ali šest ...secev radi krive prisege, pa ni ...bena šala. Če te postavijo iz pri... svežga zraka in solnca v zaduhle ...ketli z ogromnim zidovjem in ja... majhnimi okni, potem, prijatelj, ...jako dobro pazil, kaj prisegaš. ...In tako se vresnici godi. Sami ...poznamo ljudi, ki se jim je godi... tako in od tedaj vemo še bolj ...oniti svetost prisege, tiste slove... prisege, ko človeku trepeta telo, ...se trese glas, ko zastavlja človek ...svojo besedo svojo dušo in te...

...V Avstriji imamo cesarja, kaj ... Tudi cesar je stal nekdaj ta... pred križanim v sredi prižga... sveč in držal slovesno tri prste ...viku. Prisegal je na ustavo naro... Prisegal je, da jo bo izpol...njeval, da bo pravičen vsem.

Pa poglejmo, kako je bil pravičen nam. Paragraf devetnajst jamči jednakopravnost vseh narodov. Ali smo jo bili deležni mi? Naj nam jeden pokaže jedno samo slovensko srednjo šolo. Jedno samo uradno samoslovensko tiskovino. Jednega samega človeka, kateri je dobil kako uradno službo brez znanja nemščine?

In naj nam jeden samo pokaže, da je rekel cesar v teku svojega šestdesetletnega vladanja: jaz sem prisegel, da so pred menoj vsi narodi jednaki, da imajo jednake pravice in dolžnosti. Zato mora tudi slovenski narod dobiti svoje pravice. Dajte mu šole, dajte mu učitelje, dajte mu vse, kar rabi za svoj razvoj, da bo mirno in srečno živel pod mojim slavnim žezlom.

In glejte: tukaj se postavlja pred nas prvo veliko vprašanje: Kaj se je zgodilo z cesarjem, ker ni držal svoje prisege? Ali so ga pripeljali pred sodnijo in ga obsodili v ječo? Kaj še. Še nikdar ni bil v nobeni sodniji in ne bo, ker je po božji volji rojen za cesarja in kot tak menda lahko dela kar hoče na tem in na onem svetu.

Pa recimo, da se ne velja cesarju brigati za vsako malenkost. Pa preidimo na nekaj, kar je veljavno za vse avstrijske narode. Preidimo na državni zbor. Avstrija je parlamentarna država, to se pravi, da jo vlada parlament ali državni zbor. To je največja ustavna pravica narodov — in na to pravico je cesar prisegel javno in svečano. Tam stoji, da se mora vsako leto sniti parlament, enkrat ali dvakrat. Le v času velikih notranjih političnih bojev ima pravico cesar vladati s pomočjo paragrafa 14.

No, dve leti in nekaj mesecev nazaj ni bila Avstrija v nobenih notranjih političnih krizah. Parlament ni bil ne razpuščen niti ni končal svojega trmina.

Avstrija je začela nekaj godljariti po Balkanu. Šlo se je za vojsko. Šlo se je za milijarde ljudskega denarja, šlo se je za življenje milijonov, šlo se je za trpljenje vseh narodov. V časih velike krize išče človek sveta in pomoči. Ali mislite, da ga je cesar? Kaj še. Nekaj priviligiranih privržencev je govorilo brez dovoljenja za vse. S parlamentom doma na počitnicah je napovedala vojsko, katera še danes ni končana.

Če človek kaj zakriva, išče izgovora. Cesar sam je zakrivil, ker brez njegovega privoljenja bi se nikdar ne bila začela vojska s Srbijo, bi nikdar ne bilo tiste nesramne note na Srbsko vlado. Parlament je bil tukaj, čakal je samo cesarske volje, da se snide. A kaj se je zgodilo? Parlamenta ni bilo — ni ga bilo ne leta 1914, ne leta 1915 in ne leta 1916. Mesto tega so oblasti pograbile vse "sumljive" poslance popolnoma proti vsem zakonom, so jih veliko obsodili na smrt in na daljše ječe — dasi ima samo parlament pravico izročiti poslanca sodnijam.

Glavna točka cele ustave, bistvo vseh ljudskih pravic je cesar potlačil z nogami. Vse države sklicujejo redno svoje državne zbore, le "Austria felix" je brez njega.

A do danes še nismo slišali, da bi bila katera oblast prijela cesarja, mu rekla: ti si po krivem prisegel, ti boš občutil vso strogost zemskih kaznij, kar jih določa zakonik.

In človek stoji pred drugim vprašanjem: zakaj je tako in zakaj ni drugače? Zakaj sme eden prisegati po krivem, kadar hoče drugi pa nikdar ne? Zakaj gre eden brez kazni in zakaj ne drugi?

Parlamentarna, ustavna država v letu 1916 po Kristu brez ustave in parlamenta? Ali je kdo slišal kdaj kaj takega?

Če človek zopet malo pomisli na leta nazaj — Šolska berila so bila polna zgodb o krutem Turku, o zakletem sovražniku kristijanstva, ki je klal in moril stoletja. Zgražali smo se in popolnoma umeli sovraštvo, katero je ostalo iz prejšnjih stoletij. Če narodi trpe stoletja, gre tradicija kot nit še stoletja z narodi. In v srcih se naseli sovraštvo do vsega, kar spominja na krutosti.

Koliko knjig je pisalo o divjih Turkih. Koliko pesnij je bilo, umetnih in narodnih, kjer se je opeval strah krščanskega prebivalstva pred divjim Turkom, koliko spominov živi po naši domovini na tiste žalostne čase, ko so iz naših otrok vzgajali janičarje. In zgodovina, ta resnična povest, kako je opevala avstrijske junake, kako je povzdigovala cesarje, ki so hodili reševat jutrove dežele. Avstrija je bila vedno kot ščit, na katerem se je svetilo kristijanstvo, ščit, kateri je bil nemalokrat krvav vsled spopadov z Mohamedanci.

In prišla je sedanja svetovna vojska. Turek z Avstrijo. Turek z nami. Kako vraga zopet to? je premišljevalo ljudstvo. Ali ni Turek tisti, ki.....pssst. Kar je bilo, ni več Turek je naš, je toliko kot ti. Njegova zastava vihra v objemu s tvojo, njegova vera je tudi vera, dobra, vera, on dober človek, naš zaveznik.

Zastonj se ubijajo možgani ubogega ljudstva, da reši zastavice, ki so v eni noči prevrgle stoletne tradicije. Človek stoji pred tolikim vprašanjem, kot je od zemlje do nebes, in si za rešitev ne more drugega misliti kot to, da ne velja več: kot v nebesih tako na zemlji, ampak narobe: kot na zemlji tako v nebesih. In to bo menda bližje resnice. —

Hm., še veliko vprašanj je, ampak ni da bi človek povedal vse, kar mu pride na misel. Človeka, ki misli in izprašuje, imajo za slabega; če pa poleg tega še kdaj dostavi vprašanjem svoj odgovor, je pa že pohujševalec našega dobrega ljudstva.

Pa naj bo no. Saj včasih zadostuje jedno samo vprašanje, da se človeku odpre vrata v glavo. —

"ČAS".

Krompir v Sarajevu. "Sarajevski list" dne 8. okt. piše: Včeraj je bil velik dan za Sarajevo. Prodajal se je krompir, in sicer po maksimalni ceni. Samo ob sebi se razume, da se je ta dogodek praznoval kot nekaj izvanrednega, ker ljudje so krompir komaj pričakovali, in mnogo se jih je že odvadilo krompir jesti. Toda veselje se je kmalo spremenilo v žalost, ko se je zvedelo, da je dospelo le kakih 1000 vagonov, kar pomeni mesečno 3 kg. krompirja na osebo. Raditega je postal vsak krompir desetkrat več vreden. Silen promet je vladal v mestu. Toda naši policisti nimajo na žalost nobenega taletna za organizacijo. Vse se je stiskalo okoli vozov, suvalo in psovalo, in le močnejši ter spretnejši so prišli do cilja in krompirja. Kdor se ne zna pretepati in prerivati, ta ne pride do krompirja.....

Zaplenjeno premoženje. "Slovenec" dne 9. okt. piše: Tržaško deželno sodišče je odredilo zaplembo premoženja Marina Barišiča iz Slanega, Ivana Tomšiča iz Selca, Dušana Čoko iz Knina, Franca Kneževiča iz Bilj, Štefana Bjelovučiča iz Janjine. Vsi so osumljeni, da so pobegnili k sovražniku.

NE IGRAJTE SE Z ZDRAVJEM

Zdravje je več kot premoženje. Če se ne počutite dobro, ne stavljajte vašega zdravja v nevarnost z raznimi alkoholičnimi grenčicami, ki samo oslabijo kri in paralizirajo krvne celice. Kri je dragoceni tok življenja. Kri se pretaka skozi žile in prinaša hrano vsaki celici telesa. Ob istem času odnaša nabirajoče se nečiste snovi in se bori proti bacilom, ki napadajo telo. Raditega se morate znebiti vsega, kar slabi krvne celice. Samo močne in živahne krvne celice so zmožne pravilno delovati za rast telesa. Čisto naravno vino ne škoduje krvi, pač pa utrdi telesni sistem, živce, odpravi nervoznost in tako povzroči v telesu, da lahko opravlja svoje življenske dolžnosti, pravi dr. Armand Gautier, član Francoskega Inštituta v listini, ki se je brala pred kratkim pred francosko akademijo. To je vzrok, zakaj bi morali uživati

Trinerjevo ameriško grenko vino.

To neprimerljivo zdravilo je narejeno iz zdravilnih zelišč, korenin in lubja, ki imajo veliko zdravilno vrednost in iz čisto naravnega rudečega vina. V njem ni nobenih kemikalij ali strupa. Pomaga prebavi, učvrsti živce. Je pomoč zoper

ZAPRTJE,
NAPETOST,
GLAVOBOL,
BRUHANJE,
NERVOZNOST,
SLABA KRI,
POMANJKANJE ENERGIJE,
SPLOŠNA SLABOST.

Ozdravi hitro in varno. Zavrnite slabe ponaredbe, ki samo kradejo vam denar. Naš namen je narediti zdravilo kolikor mogoče dobro, in cena je kljub silno zvišanim potrebščinam vsega, stara: $1.00, po lekarnah.

Sedanje vreme prinaša s soboj razne goste kot revmatizem in nevralgijo. Ali se jim znate upirati? Najboljše je, če rabite Trinerjev liniment. To močno zdravilo je jako uporabno tudi pri otrplem vratu, napetju in razpoklinah. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60 centov.

Pri vseh boleznih, katere spremlja kašelj, zahtevajte Trinerjev pomirjevalec kašlja. 25 in 50c, po lekarnah. Po pošti 35 in 60 centov.

JOSEPH TRINER,

IZDELUJOČI KEMIST

1333-39 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Prvo slovensko podjetje za prodajo finega žganja likerjev, pristnega vina na drobno in debelo. :-:

Posebne cene za praznike:

Fino domače vino:

	Na debelo. 1 gal.	5--10 gal.
Novo konkord	$1.00	$ .90
Novo Niagara	$1.25	$1.00
Novo Delaware	$1.25	$1.00
Staro katavba (3 l)	$1.25	$1.00
Riesling	$1.25	$1.00
Port	$1.50	$1.25
Sherry	$1.50	$1.25
Zinfandel (4 leta)	$1.50	$1.25
Angelica	$1.50	$1.25

Brandies:

	Gal.	Stekl.
Star. Cal. Brandy	$2.75	$ .90
Konjak fin	$2.75	$ .90
Domači tropinjevec, galon	$2.25	
Domači tropinjevec, galon	$2.50	
Domači tropinjevec, galon	$3.00	
Slivovka, galona	$2.75	
Slivovka, galona	$3.00	

Žganje:

	Gal.	Stekl.
Lexington Club	$2.25	$ .65
Green Hill	$2.00	$ .65
Highland Rye	$3.00	$ .90
Logans Pure (7 let)	$4.25	$1.15
Kentucky Tavern		$ .75
Oscar Pepper		$1.00

IMPORTIRANO BLAGO:

	Stekl.
Hennesey Brandy	$2.25
Benediktinec kvort	$2.65
Benediktinec pint	$1.55
Holland Geneva Gin	$1.65
Gordons Dry Gin	$1.25
Fernet Branca Bitters	$1.65

CORDIALS:

	Gal.	Stekl.
Germania Kummel		$ .85
Blackberry	$1.25	$ .70
Wild Cherry	$1.25	$ .70
Rum Punch	$1.25	$ .70
Jamaica fini Rum	$2.50	$ .85

	Gal.	Stekl.
New Englad Rum	$2.00	$ .85
Royal Gin (3 leta star)		$2.25
Fernet Lenora		$1.00
Fernet Branca		$1.25
Creme de Menthe		$ 80
Maraskin črešnje		$ .65
Rock & Rye, kristal		$ .85
Rock & Rye, Lem Horehound		$ .75
St. Georgius Bitters	$2.00	$ .65
Knepp grenko vino		$ .65
Marashino		$1.35
Pelinkovac		$1.00
Cherry Cordial		$ .65
Apricot Cordial		$ .65

BOTTLED IN BOND:

Fina in čista žganja: Golden Wedding, Guckenheimer, Kentucky Ravine, Old Crown Bourbon, Old Crow Rye, Green River, Oscar Pepper in naš doma distilirani BRINJEVEC, delan iz najboljših brinjevih jagod, '66' posebno fino, čisto žganje

Pošiljamo blago na vse kraje Zjed. držav po železnici ali ekspresu. Pošljite money order, bančni ček. Naše blago je vse garantirano, da ste znjim zadovoljni. Se zahvaljujemo vsem odjemalcem in se jim znova priporočamo.

VESELE PRAZNIKE VSEM!

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO

Zvezdana.

Ljudski roman

Spisal Anton Koder

"Tako vene od dne do dne, a brez žal besede, brez najmanjše nevolje. "Prosim odpuščenja mojo staro mater, če še živi, pozdravi premilo domovje in grad mojih očetov in zapusti ta kraj po moji smrti," šepeče mi Evgenija neko popoldne, ko ji je bilo posebno slabo.

"Poglej, poglej skozi okno!" vzklikne nekaj ur pozneje. "Ali ne vidiš tam bliščečih planin najinega domovja? Blejsko jezero šumi pod njimi, zvonik očetovega gradu se smeji iz prijetnega zelenja. O kako lepo, kako nebeško je tam, o hitiva, hitiva tja, dokler ni prepozno?"

"Pri teh besedah plane siloma iz postelje, hoče k oknu, odkoder je prekrasen razgled na štirivaldsko jezero in na v nebo kipeči Pilat; — a moči jo zapuste — in najblažje žensko srce je nehalo živeti."

Zdaj nastane tihota, in pripovedovalec sloni kakor kamenita podoba svojemu tovarišu nasproti. Še le čez dolgo se zopet zdrami in pravi:

"Po smrti moje žene je bilo zatrto zadnje moje veselje, moštvo in pogum. Ostal sem sam z ubogim zapuščenim otrokom. Revščine sicer nisem trpel, prihranil sem si celo nekaj premoženja, a prišlo je drugo večje gorje od revščine, to je domotožje.

"Prijatelj, vi ne veste, kaj pomeni ona beseda. Izgubiti najdražje na svetu, vržen biti vse žive dni na tujo zemljo, gledati, kako gine ideal za idealom nekdanjih mladostnih sanj, vse to mora pretresti največjega duševnega velikana, in mene je tako nepopiljivo omamilo, da sem bil na tem, da se sam pogubim, ko bi mi ne bil tega branil — pogled v nedolžnega otroka.

"V takih razmerah pišem nekemu sošolcu, o katerem niti vedel nisem, ali še živi, ter ga prosim, naj pozve, kako je na gradu Pasjaku in kdo tam gospodari. Čez nekaj mesecev šele dobim odgovor in pojasnilo, da še stara grajščakinja na Pasjaku živi, a da je dala celo posestvo v najem, ker ji je nekdo ovadil njenega prejšnjega oskrbnika in razkril njegove velikanske goljufije in nepoštenosti.

"To je bilo najlepše poročilo, ki sem ga čital v svojem življenju. Pomladil sem gotovo v malo dnevih za nekaj let. Zopet pišem pismo, pošljem ga pa zdaj starej grajščakinji in ji naznanjam Evgenijino zadnjo željo, naj ne pozabi njenega nesrečnega, nedolžnega otroka ako meni odpustiti ne more.

"Leta so stari ženi omečila srce, prestrojila njene misli, in goljufija mojega tekmeca ji je pojasnila, da sem bil jaz le žrtva prokletega izdajalstva.

"Naznani mi torej, da se lahko tudi jaz vrnem v domovino, naj pripeljem otroka s seboj, a vse se mora le skrivaje zgoditi. Nihče ne sme vedeti mojega imena zaradi zopetne izdaje, kajti staro sumničenje bi se lahko ponovilo.

"Zapustil sem torej svoje pregnanstvo in grob moje sreče, moje Evgenije na daljnem obrežju štirivaldskega jezera. Naselili sem se tu v rojstnem gorskem zakotju, kupil to posestvo, in ker so moji bližnji sorodniki med tem pomrli, poznal me ni nihče — in še dandanes nikdo ne ve, da je sedanji Kolovski prejšni pravoslovec Kolar.

"Javno nisem med tem nikdar občeval z grajščakinjo, akoravno je pozabila minulosti; ona skrbi zdaj za mojega otroka in je celo oni večer zaradi vašega odhoda pri meni bila ter mi dejala, da ste ji pvšeči in primeren ženin mladi Zvezdani.

"Jasno vam je torej, mladi prijatelj, moje razmerje. Povedati vam moram še, zakaj sem vam zabičeval pred nekimi tedni, da pojdite od tod, da je najboljše za vas, da pozabite Zvezdano in njenega očeta, ako morete.

"Prepričal sem se v zadnjem času, da še živi in ne daleč od tod isti človek, ki je zastrupil vse moje življenje, ki je tako nesramno zlorabil moje prijateljstvo, in da išče v sedanjem svojem žalostnem stanu le priložnost, kako bi se v drugo maščeval nad menoj, kajti brez dvoma misli, da sem prelomil jaz nekdanjo svojo prisego, odkril njegovo nepoštenost ter si s tem zopet pridobil ljubezen stare grajščakinje.

"A povem vam, tega nisem storil, akoravno bi bil imel stotero vzrokov. Beseda naj bode možu sveta! Nič ni nečastnejšega v človeku kot sebičnost in odobravanje najslabših pripomočkov za nekaj neskrbnih dnij, za nezaslužen naslov, za kopico novcev.

"Pokoril se je neki dovolj isti lupežnik, jaz mu nočem dalje škodovati. Ogibljem se ga kakor zasluži in tudi vam bi tako svetoval, ko bi vam smel imenovati njegovo ime. A tega ne storim.. Pozabil bode to sčasoma tudi on, kakor sem jaz. Odpuščam mu iz srca. Prisiljen sem bil le vam pojasniti svojo minulost, da bi mi ne mogli očitati neodkritosrčnosti, ko bi morebiti enkrat po moji smrti čuli o moji zgodovini.

"Pomirite se sedaj! Stara grajščakinja je nama prijazna, grajščak bodete nekdaj. Brezskrbno bodete živeli z Zvezdano, vse ovire vajine sreče so odstranjene."

Izgovorivši dvigne starec kupo in pravi: "Na vaše zdravje, prijatelj! Naj vam cvete lepa bodočnost! Blag sin ste ubogega naroda, ostanite mu veren čestitelj tudi v bodoče. Mnogo lahko zanj storite, česar ni vašemu staremu znancu dovolila grenka usoda."

(Dalje prihodnjič.)

SLOVENCI POZOR! :-: ZOPET NOVO PODJETJE.

TONI NOVAK,

Prvi in edini slovenski popravljalec avtomobil

6127 ST. CLAIR AVE.

ZADAJ A. GRDINA CO. PRODAJALNE.

Popravljam vse vrste avtomobile, stroje itd. po zelo nizkih cenah. Moja posebnost so Ford kare, ker sem bil pet let vslužben v Ford Motor Car Co., tukaj in v Detroit-u in 9 let mehanik. Vsem Slovencem se priporočam v obilen obisk

TONI NOVAK

BOŽIČNA RAZPRODAJA

PRI

Tomšič & Stampfel,

TRGOVINA Z MODNIM BLAGOM

6129 ST. CLAIR AVE.

Ker nam je radi toplega vremena preostala še velika zaloga zimskih, ženskih in otročjih sukenj smo primorani radi tega cene istih znižati za naše lastno ceno. Ker traje razprodaja le šest dni potrudite se takoj, da si izberete sukno po Vašej želji in to za nizko ceno.

Začetek razprodaje v pond. 18. do 23. decembra '16.

Najfinejše plish (žamet) ženske suknje z fino satin podlago. Zadnja novost. Vredne $32.00, sedaj samo **$24.50**	Fina kakovost raznobarvne žametove suknje z furs našivi, vredne $24.00, sedaj samo **$19.75**	Žametove ženske suknje, dolge z dvojno podlago. vredne $22.00, sedaj samo **$17.25**
Žametove ženske kratke suknje (Box Coat) z rujavim pliš našivi, vredna $19.50, sedaj samo **$15.75**	Ženske suknje, fino sukno z sailor ovratnikom, vredne $16.50, sedaj samo **$12.75**	Ženske suknje, vredne $10.00, sedaj samo **$7.98**
Otročje suknjice, velikost od 2—6 let, iz žameta ali sukna, vredne $5.75, sedaj samo. **$4.25**	Otročje suknjice, velikost od 2—6 let, žarnobojni žamet ali sukno, vredne $5.00, sedaj samo **$3.50**	Suknje za deklice, velikost 6—14 let, iz različnega žameta ali finega sukna, vredne $6.50 do $7.75, sedaj samo **$4.75**

Lot otročjih suken različne velikosti, vredne $3.50-$4.50, sedaj.....$1.79

Vsem cenjenim odjemalcem i prijateljem Voščimo vesel Božič in srećno novo leto ter se priporočamo še za nadaljno naklonjenost.

Tomšič & Stampfel,

Pri razprodaji na suknah se ne zamenja in ne daje štampsov ali tiketov.

JUGOSLOVANSKA KATOL. JEDNOTA

USTANOVLJENA LETA 1898. Glavni sedež v ELY, MINN. INKORPORIRANA LETA 1900

Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima nad $200.000 Dvesto tisoč dolarjev. Bolniških podpor, poškodnin, odpravnin in smrtnin je že izplačala nad $1,220.000 Milijon, dvesto dvajset tisoč dolarjev. Jednota zavaruje za $250, $500, $1000 in $1500 smrtnine, ter po $1 in $2 dnevne bolniške podpore. Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo kadar jo potrebuje. Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah. Tam kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadalnja pojasnila se obrnite na GLAVNEGA TAJNIKA.

Glavni uradniki J. S. K. J.

Predsednik, Mihael Rovanšek, R. F. D. No. 1. Conemaugh, Pa.
Podpredsednik Louis Balant, Box 106 Pearl ave. Lorain, O.
Glavni tajnik, Joseph Pishler, Ely, Minn.
Glavni blagajnik, Geo L. Brozich, Ely, Minn.

VRHOVNI ZDRAVNIK.

Dr. Joseph V. Grahek, 843 East Ohio St. Pittsburg, Pa.

NADZORNIKI.

John Gouže, Box 105, Ely, Minnesota.
Anthony Motz, 9641 Avenue "M" So. Chicago, Illinois.
John Varoga, 5126 Natrona Alley, Pittsburg, Pennsylvania.

POROTNIKI.

Geo. J. Porenta, Box 176, Black Diamond, Wash.
Leonard Slabodnik, Box 480, Ely, Minnesota.
John Rupnik, Box 24, S. R. Delmont, Pennsylvania.

GOSPODARSKI ODBOR.

Joseph Plautz, Jr. 432 — 7th St. Calumet, Michigan.
John Movern, 483 Messabe ave. Duluth, Minnesota.
Matt Pogorelec, 7. W. Madison St. Room 605 Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR.

Rudolph Perdan, 6024 St. Clair ave. Cleveland, Ohio.
Frank Škrabec, Stock Yard Station RFD Box 17 Denver, Colo.
Frank Kochevar, Box 386. Gilbert, Minnesota.

Vsi dopisi in denarne pošiljatve se naj pošiljajo na glavnega tajnika. Jednotno glasilo "GLAS NARODA"